

**LÄNSI-SUOMEN
YMPÄRISTÖLUPAVIRASTO**

Helsinki

LUPAPÄÄTÖS

**Nro 111/2004/4
Dnro LSY-2002-Y-381
Annettu julkipanon jälkeen
21.12.2004**

ASIA

Alkkian turvetuotantoalueen ympäristölupahakemus ja toiminnan aloittaminen laajennusalueen osalta muutoksenhausta huolimatta, Parkano ja Karvia

HAKIJA

Vapo Oy
PL 22
40101 JYVÄSKYLÄ

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Tuotantoalueen pääosa sijaitsee Karvian kunnan alueella noin 13 km kunnan keskustaajamasta koilliseen ja muu osa Parkanon kaupungin alueella. Hankealueen tuotantokelpoinen pinta-ala on 485,1 ha. Tuotannosta on poistunut 179,2 ha. Turvetuotantoalueen kuivatusvedet johdetaan Kyrönjoen, Karvianjoen ja Kokemäenjoen päävesistöalueille. Turvetuotanto Alkkiolla on aloitettu vuonna 1976. Tuotantomäärä on vuosien 1976-2002 aikana ollut noin 4 500 000 m³ ja jäljellä oleva tuotantomäärä on noin 2 800 000 m³. Turvetuotannon on tarkoitus päättyä vuonna 2020.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain 28 §
Ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin kohta 7d

Ympäristönsuojelulain 101 §

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin kohta 5c

HAKEMUS JA SEN VIREILLETULO

Vapo Oy on 27.12.2002 ympäristölupavirastoon toimittamallaan ja sittemmin täydentämällään hakemuksella pyytänyt ympäristölupaa Alkkian toiminnassa olevien, yhteensä 479,0 ha:n suuruisten alueiden ja 6,1 ha:n suuruisen laajennusalueen turvetuotannolle sekä toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET SEKÄ ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Vapo Oy oli 28.2.2001 tehnyt ilmoituksen Alkkian turvetuotantoalueesta Lounais-Suomen ympäristökeskukselle hankkeen merkittäväksi tietojärjestelmään. Ympäristökeskuksen kanssa oli neuvoteltu, että Alkkian turvetuotantoalueelle haetaan samassa ajassa ympäristölupaa kuin Sompanevalle, mutta ympäristökeskus ei ole toistaiseksi antanut luvanhakukehotuspäätöstä.

Vapo Oy omistaa Alkkian turvetuotantoalueesta noin 600 ha ja on vuokrannut loput alueet turvetuotantoa ja muuta toimintaa varten.

Seutukaavassa alueet on varattu turvetuotantoa varten.

TUOTANTOALUE JA SEN YMPÄRISTÖ

Vesistön tila ja käyttö

Alkkian turvetuotantoalueen pohjoisosasta kuivatusvedet johdetaan Kyrönjoen vesistöalueelle, kaakkoisosasta Kokemäen vesistöalueelle ja lounaisosasta Karvianjoen vesistöalueella.

Kyrönjoen vesistöalue

Alkkian pohjoisosan 261,3 ha:n suuruisen tuotantoalueen kuivatusvedet johdetaan laskuojassa 1 Kärkiluomaan, joka yhtyy Ilvesjokeen 4,5 km tuotantoalueen alapuolella. Tämän vesireitin veden laatua on tutkittu vain Ilvesjoen (valuma-alue on 160,51 km²) alaosasta. Vuosina 1975 ja 2000 humuspitoisen veden kokonaisfosforipitoisuus oli 120-140 ug/l ja kokonaistyyppipitoisuus 1 300-15 000 µg/l.

Ilvesjoen yhtyessä Koskutjokeen joen nimi muuttuu Mustajokeksi. Joki saa alkunsa Mustajärvestä, jonka lasku-uoma on aluksi Mustaluoma, sitten Mustajoki ja lopulta Koskutjoki. Mustajoen vesi on ollut kohtalaisen hyvälaatuista. Joen alaosan laatu on tyypillistä suoperäisen valuma-alueen vettä, johon kohdistuu myös hajakuormitusta. Vesi on humuspitoista ja runsasravinteista, mutta ei erityisen hapan-ta. Turvetuotannon vaikutukset peittyvät muun kuormituksen alle.

Mustajoen nimi muuttuu Jalasjärven taajaman kohdalla Jalasjokeksi. Jalasjoki laskee Kurikan kaupungin kohdalla Kyrönjokeen.

Karvianjoen vesistöalue

Alkkian luoteisosan 81,9 ha:n suuruiselta tuotantoalueelta kuivatusvedet johdetaan laskuojassa 2 Mustajokeen, joka laskee Karvianjärveen noin 13 km:n etäisyydellä tuotantoalueesta. Myös 6,1 ha:n suuruisen valmistelemattoman alueen kuivatusvedet on tarkoitus johtaa Mustajokeen. Mustajoen valuma-alueen suuruus on 49,77 km². Karvianjärvestä vesistö jatkuu Karvianjokena.

Mustajoen vedenlaatu lähellä Alkkian purkupaikkaa on ollut kohtalaisen hyvä, vaikkakin pitoisuudet ovat selvästi luonnontasosta kohonneita sekä ilmentävät ravinteisuutta ja voimakasta humusvaikutteisuutta. Joen alajuoksulle tultaessa veden laatu on pääsääntöisesti heikentynyt. Erityisesti fosforipitoisuudet ovat olleet suuria, jopa samaa luokkaa kuin käsitellyissä jätevesissä. Suurin fosforikuormittaja valuma-alueosuuksien perusteella on hajakuormitus. Turvetuotannon osuus Mustajoen fosforitaseesta jää pieneksi.

Karvianjärven keskisyvyys on 1,7 m ja suurin syvyys 8,1 m. Järven tilavuus on 15,6 miljoonaa m³ ja keskiviipymä 130 d. Järvi on peruslaadultaan runsasravinteinen humusjärvi. Lisäksi talvisin esiintyy voimakasta hapen kulumista. Karvianjärven vesi on ollut kesällä samaa ja levää on ollut runsaasti. Tutkimustulosten mukaan Karvianjärven tila on heikentynyt viime vuosina rehevyytason nousun myötä ja myös klorofyllipitoisuudet ovat olleet korkeimmillaan kahden viime vuoden aikana. Happiongelmat ajoittuvat ensisijaisesti loppu-talveen. Vesien yleisen käyttökelpoisuusluokituksen mukaan Karvianjärvi kuuluu luokkaan V.

Kokemäenjoen vesistöalue

Alkkian kaakkoisosan 135,8 ha:n suuruiselta tuotantoalueelta kuivatusvedet johdetaan laskuojassa 3 Kärppäjärveen (valuma-alue 8,29 km²), josta vedet virtaavat Kärppäluomaa ja Mustajokea (valuma-alue 65,29 km²) pitkin noin 7 km:n etäisyydellä tuotantoalueesta sijaitsevaan Ylinenjärveen (valuma-alue noin 73 km²). Ylinenjärvestä vedet virtaavat Isonahonjoessa Vatajanjärveen ja siitä edelleen Vatajanjoessa (valuma-alue 95,93 km²) Kuivasjärveen (valuma-alue 171,49 km²). Vesistö jatkuu mm. Linnanjärven, Parkanonjärven ja Kyrösjärven kautta Kokemäenjokeen.

Kärppäjärven vesi on suurelta osin peräisin Alkkian eteläosan ja Sompanevan turvetuotantoalueilta. Vesi on siten humus- ja ravinne-pitoista.

Kärppäluoman vesi on humuspitoista ja rehevää. Veden kiintoainepitoisuuksissa esiintyy purovesille tyypillistä vaihtelua, mutta pitoisuustaso on ollut melko pieni. Vesi on lievästi hapanta. Kärppäluoman veden laatu on luokiteltu lähinnä välttäväksi.

Ylinenjärvi saa vetensä laajoilta ojitetuilta maa- ja suoalueilta ja veden peruslaatu määräytyy humuskuorman mukaan. Ylinenjärven valuma-alueen pinta-ala on noin 73 km², josta Kärppäluoman alue muodostaa noin 47 % ja Venesjoen alue noin 40 %. Ylinenjärven pinta-ala on 52 ha, suurin syvyys 8,2 m, tilavuus 1,4 miljoonaa m³ ja keskiviipymä 24 d. Lyhyen viipymän seurauksena Ylinenjärven veden laatu noudattaa Mustajokeen laskevien Kärppäluoman ja Venesjoen vesien laatua ja ojavesissä tapahtuvat muutokset näkyvät järvessä nopeasti. Vuoden 2002 kesällä päällysvesi oli melko kirkasta ja vesi rehevää sekä humuspitoista. Kevättalvella 2002 alusveden

happipitoisuus oli hyvä, mutta kesäkerrostuneisuuskauden aikana happi kului loppuun, mikä on toistunut järvessä aiemminkin. Klorofyllipitoisuus oli loppukesällä 2002 suuri ilmentäen voimakasta leväkukintaa. Sompanevan ja Alkkian turvetuotantoalueiden maksimaalinen vaikutus Ylinenjärven kokonaisfosforipitoisuuteen on noin 6 µg/l. Kesäaikaan Ylinenjärvi sijoittuu käyttökelpoisuusluokkaan välttävä.

Kuivasjärven pinta-ala on 6,5 km², suurin syvyys noin 14,5 m, tilavuus on noin 31,5 miljoonaa m³ ja keskiviipymä 7-8 kuukautta. Kuivasjärvi on ruskeavetinen ja rehevä humusjärvi. Päälyllyksen fosforitaso oli vuoden 2002 talvella 39 µg/l ja kesällä 40 µg/l. Viime vuosien klorofyllipitoisuudet viittaavat voimakkaaseen leväkukintaan. Alusveden happipitoisuus oli vuoden 2002 talvella 3,8 mg/l ja kesällä 1,6 mg/l. Yleensä alusveden happitilanne on ollut kesäisin parempi kuin talvisin. Kuivasjärvi sijoittuu käyttökelpoisuusluokkaan tyydyttävä tai välttävä.

Kalasto ja kalastus

Turvetuotantoalueiden laskuojat ovat pieniä vedenjohtamiseen tarkoitettuja uomia, joilla ei ole kalataloudellista merkitystä. Ainakaan Kärkiluoman yläosalla eikä Kärppäjärvellä ole kalataloudellista merkitystä niiden pienen koon ja vähäisen virtaaman vuoksi. Hankealueilla ei ole ollut kalataloudellista velvoitetarkkailua ja kalastotiedot perustuvat muihin lähteisiin.

Kalaistutuksia on tehty hankealueen alapuoliseen Kuivasjärveen vuosina 1993-2001. Järveen on istutettu rapuja, kuhaa, järvisiikaa, järvilohia ja järvitaimenta. Mustajärveen on istutettu vuosina 1989-2000 siikaa, kuhaa ja järvilohia. Ylinenjärven ja Vatajanjärven kalastosta ja kalastuksesta ei ole kalastotarkkailuun perustuvia tietoja. Mustajokeen tai Ilvesjokeen ei ole tehty rekisteröityjä kalaistutuksia.

Kyrönjokeen laskevissa Alkkian alapuolissa jokivesissä kalastetaan vain sulan veden aikaan. Pyydyksinä on käytetty verkkoja, katiskoita, koukkuja, erilaisia vapaapyydyksiä ja rapumertoja. Saalislajeina on ollut ahven, hauki, harjus, lahna, made, särki, taimen ja rapu.

Purotaimenselvityksen mukaan Mustajoki ei kuulu niihin uomiin, joissa Karvianjoen pääuoman lisäksi on tehty havaintoja purotaimenes- ta. Mustajoen kalastoa ei käsitellä Karvianjoen vesistöalueen kalataloussuunnitelmassa. Hakijan Etelä-Pohjanmaan kalatalouskeskuksesta saaman tiedon mukaan purotaimenta kuitenkin esiintyy Mustajoessa ja Ilvesjoessa ja rapua ainakin Mustajoessa.

Karvianjärveen on vuosina 1993-2001 istutettu haukea, kuhaa, siikaa, kirjolohta, järvitaimenta ja purotaimenta. Karvianjoen käyttö- ja hoitosuunnitelman vuosille 1998-2003 mukaan Karvianjärvestä saatu saalis koostui seuraavista kalalajeista: hauki, ahven, särki, lahna, siika, made, kuha, kirjolohi ja säyne. Särkikalajien osuus oli huomattava. Karvianjärvessä harjoitetaan kotitarve- ja virkistyskalastusta. Vuosien 1997-2003 käyttö- ja hoitosuunnitelman suunnitelmaosassa

on esitetty, että Karvianjärveä tulisi kunnostaa sen veden laadun parantamiseksi sekä järveen tulevaa humus- ja ravinnekuormitusta vähentää. Toimenpiteinä on mainittu muun muassa vedenpinnan nosto, roskakalojen tehopyynti sekä maatalouden ja turvetuotannon ravinne- ja humuskuormituksen vähentäminen.

Suojeltavat kohteet

Osittain Sompanevan ja Alkkian turvetuotantoalueiden välissä ja osittain niiden pohjoispuolella sijaitsee pohjois-eteläsuuntaan harjujakso, jossa on neljä I-luokkaan kuuluvaa pohjavesialuetta toisiinsa liittyen: eteläisimpänä oleva Kihlakunnankangas rajoittuu osittain Mustajärveen ja siitä alkavaan Mustaluomaan, Mujunkankaan pohjavesialue rajautuu pohjoisessa Mustalampeen ja Mustakankaan pohjavesialueeseen sekä pohjoisimpana olevaan Koskueen pohjavesialueeseen.

Hankealueen läheisyydessä sijaitsee kolme luonnonsuojelullisesti ja kalataloudellisesti tärkeää pienvesikohdetta: Helvetinlammit sijaitsee Mustajärven eteläpäässä, Sammakkolampi Mustajärven länsipuolella ja Mustaluoma alkaa Mustajärvestä virraten yläjuoksulla sora-kuoppien välissä.

Asutus ja maankäyttö

Turvetuotantoalueen lähiympäristö on pääasiassa metsäojitettua suota ja metsää. Alkkian länsipuolella on pienehköjä peltoalueita, joihin tuotantoalueet osittain rajoittuvat. Tuotantoalueen läheisyydessä ja niiden keskellä sijaitsee useita pieniä erämaalampia ja järviä. Alkkian länsiosassa on kuusi asuntoa alle 500 m:n etäisyydellä tuotantoalueesta. Lisäksi kauempana Mustajärven ympäristössä, on melko paljon vapaa-ajan ja ympärivuotisessa käytössä olevaa asutusta. Alkkian pohjoispuolella kulkee Mustajärven paikallistie nro 13319 ja Alkkian länsipuolella Prinkkilän paikallistie nro 13312. Metsähallituksen omistamalla alueella Mustajärven itärannalla ja Nevalylyllä on yleisessä käytössä olevat uimarannat.

TURVETUOTANTO

Alkkian kuntoonpano on aloitettu vuonna 1975 ja turvetuotanto vuonna 1976. Hankealueella tuotetaan energiaturvetta pääasiassa Tampereen kaupungin sähkölaitoksen Naistenlahden voimalaitoksen tarpeisiin ja pienissä määrin Valkeakoskelle Säterin ja UPM:n voimalaitoksille sekä Porin Lämpövoiman voimalaitokselle Poriin. Palaturvetta on toimitettu pääasiassa lähiseutujen pienille lämpölaitoksille ja kasvihuoneille. Rahkaturvetta tuotetaan kasvaturpeeksi lähialueiden kasvihuoneille ja ympäristöturpeeksi maatalouteen ja kuntien jätteidensä käsittelyyn. Jyrsinpolttoturpeen ja ympäristöturpeen tuotantomenetelmänä käytetään HAKU-menetelmää.

Alkkian turvetuotannon suuruus vuosina 1999-2002 on ollut seuraava:

1999	162 000 m ³
2000	102 000 m ³
2001	143 000 m ³
2002	178 000 m ³

Alkkian tuotantoalueen vuosituotannon rahallinen arvo asiakkaalle toimitettuna nykyisillä tuotantomäärillä on noin 0,95 miljoonaa euroa.

Alkkialla on tuotannosta poistunut 179,2 ha, josta metsätalouskäytössä on 10 ha, ruokohelpiviljelyssä 13 ha ja tulossa ruokohelpiviljelyyn 39 ha, joutomaana 50 ha ja tukialueina 79,2 ha. Tuotannosta poistuneita alueita pyritään ottamaan ruokohelpin viljelyyn tai maatalouskäyttöön sekä kivisiä alueita metsätalouskäyttöön.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Kuivatusvesien käsittely

Alkkialla on kaikkiaan 18 laskeutusallasta. Altaista 15 on käytössä ja 3 on poistettu käytöstä tai toimii laskuojan lisäaltaana.

Lohkon 1 (23,9 ha) vesienkäsittelymenetelmänä on sarkaojapidättimet 6,4 ha:n osalta sekä perustaso ja virtaamansäätö 17,5 ha:n osalta. Lohkon alaosa 6,4 ha on jäämässä pois tuotannosta kahden kolmen vuoden kuluessa. Vesienkäsittelymenetelmänä on perustason lisäksi virtaamansäätö hakijan 7.7.2003 toimittaman suunnitelman täydennyksen mukaan.

Lohkoilla 2 (25,8 ha) ja 3 (32,2 ha) on suunniteltu vesienkäsittelymenetelmäksi virtaamansäädön sisältävää perustasoa.

Lohkojen 4-8 kuivatusvedet ohjataan laskuojan 1 kautta Kärki- luomaan. Hakija on täydennyksessään 7.7.2003 esittänyt, että koska pintavalutus ei ole mahdollista, lohkon 7 pohjoisosaan rakennetaan 12,0 ha:n suuruinen kasvillisuussuodatinalue osin tuotannosta poistuneelle, osin tuotannossa olevalle matalaturpeiselle alueelle. Kasvillisuussuodatinalue muodostuu neljästä 50 m leveästä ja 600 m pitkistä penkereillä muodostetusta altaasta. Altaiden rakentaminen pienentää lohkon 7 tuotantopinta-alaa 11,4 ha. Altaisiin johdetaan vedet kaikilta lohkojen 4-8 turvetuotantoalueilta. Altaiden valuma-alue tulee olemaan noin 400 ha, josta tuotantokunnossa on 249,9 ha, tuotannosta poistunutta aluetta 109,0 ha ja ulkopuolista aluetta noin 41,0 ha. Kuivatusvedet johdetaan kasvillisuusaltaisiin sulamaan ajan, muun ajan vedet johdetaan nykyisten vesiensuojelurakenteiden kautta. Kasvillisuussuodatinalue sijaitsee vuokra-alueella, jonka vuokra-aika päättyy 31.12.2014. Hakija neuvottelee maanomistajan kanssa vuokra-ajan jatkamisesta tai alueen ostamisesta.

Alkkian lohkojen 8-11 valumavedet ohjataan laskuojan 3 kautta noin 3,0 ha:n suuruiselle pintavalutuskentälle, josta vedet virtaavat edelleen Kärppäjärveen. Laskuojan 3 valuma-alue on noin 360 ha, josta tuotantokunnossa on 135,8 ha, tuotannosta poistunutta aluetta 21,0 ha ja ulkopuolista aluetta 203,2 ha. Nykyisen kentän laajentaminen luontaista valuntaa hyödyntäen ei ole mahdollista. Kentän laajentaminen vaatii pumppaamon rakentamista laskuojassa 3 olevaan laskeutusaltaaseen 1. Nykyisen kentän eteläpuolella oleva Kärppäjärveen rajoittuva luonnontilainen lähes puuton suoalue ei ole hakijan hallussa ja sen omistaa Metsähallitus. Pintavalutukseen soveltuvan alueen pinta-ala on noin 9,0 ha. Virtaamasäätöpadot rakennetaan lohkoilla 8,10 ja 11.

Alkkian tuotantolohkon 3 länsiosassa olevan 6,1 ha:n suuruisen laajennusalueen kuivatusvedet ohjataan laskeutusaltaisiin 8.1 ja 8.2. Vesien johtamisessa tullaan käyttämään nykyisiä alueella olevia kokoojajia. Alueelle rakennetaan virtaamansäätöpato.

Päästöt vesiin

Alkkian turvetuotantoalueen nettokuormitus Vatajanjoen vesistöalueella (Sompaneva 121,8 ha, Veteläsuo 50,9 ha ja Alkkia 135,8 ha, yht. 308,5 ha), Mustaluoman vesistöalueella (yht. 81,9 ha) ja Ilvesjoen yläosan vesistöalueella (yht. 261,3 ha) vuosina 1997-2001:

Vatajanjoen vesistöalue	Vuosi	Vesistökuormitus, kg/a		
		K-aine	Kok.N	kok.P
	1997	32 000	3 500	84
	1998	26 000	4 800	77
	1999	17 000	4 000	97
	2000	22 000	3 800	110
	2001	8 600	3 500	69

Mustaluoman vesistöalue	Vuosi	Vesistökuormitus, kg/a		
		K-aine	Kok.N	kok.P
	1997	6 800	740	18
	1998	5 500	1 000	18
	1999	3 700	860	21
	2000	5 200	900	26
	2001	3 000	760	21

Ilvesjoen yläosan vesistöalue	Vuosi	Vesistökuormitus, kg/a		
		K-aine	Kok.N	kok.P
	1997	22 000	2 400	58
	1998	18 000	3 400	55
	1999	12 000	2 900	69
	2000	18 000	3 000	87
	2001	10 000	2 600	72

Pöly, melu ja liikenne

Pölyä syntyy pääasiassa jyrshinturpeen tuotannossa erityisesti aumauksessa ja lastauksessa. Pölyäminen riippuu sääoloista ja turpeen maatuneisuudesta sekä sen vaikutukset asutuksen ja vesistön läheisyydestä, maaston muodoista ja suoja puustosta.

Alkkian läheisyydessä keskimäärin 1 700 m:n etäisyydellä on noin 30 asuntoa Mustajärven ympäristössä. Alkkian länsipuolella on yhteensä kuusi vakituksessa tai lomakäytössä olevaa asuntoa alle 500 m:n etäisyydellä. Asuinrakennusten ja tuotantoalueiden välinen maasto on pääsääntöisesti metsää. Alkkian länsipuolella tuotantoalueet rajoittuvat osittain peltoihin. HAKU-menetelmää käytettäessä vain kentän saman laidan yhtäjaksoisista kunnostustöistä voi aiheutua ohjearvot ylittävää melua lähimpien asuinrakennusten kohdalla. Kunnostustöitä ei ole tarpeen tehdä joka vuosi. Melua syntyy paitsi työkoneista myös rekkaliikenteestä.

Energiaturve toimitetaan pääasiassa lämmityskauden aikana (syyskuu-huhtikuu). Ympäristöturpeen toimitukset ajoittuvat tasaisemmin koko vuoden ajalle. Alkkian nykyinen vuosituotanto edellyttää noin 1 150 rekan ajosuoritetta tuotantoalueelta käyttökohteisiin.

Varastointi ja jätteet

Alkkian turvetuotantoalueen polttoaineet säilytetään urakoitsijoiden farmarisäiliöissä työmaan varikkoalueella siten, ettei niitä pääse leviämään vesistöön tai pohjaveteen. Yksittäisiä säiliöitä on Alkkian ja Sompanevan tuotantoalueilla on 10-15 kpl. Voiteluaineet säilytetään lukitussa voiteluainevarastossa. Tuotantoalueilla on eri pisteissä polttoaineita varastoituna enintään noin 45 000 l siten, että säilytettävä määrä yhdessä pisteessä ei ylitä 15 000 l, voiteluöljyä on 800 l ja vaseliinia noin 160 kg.

Alkkian ja Sompanevan tuotantoalueilta kertyy vuosittain jäteöljyä 1 500 l, kiinteitä öljyisiä jätteitä 250 kg, akkuja 75 kg, sekajätettä 8 m³, muovia 12 500 kg ja romurautaa 1 000 kg. Ongelmajätteet toimitetaan EKOKEM:lle ja sekajätteet Pirkanmaan jätehuollolle. Muovijä-

te paalataan ja toimitetaan voimalaitokselle sekä romurauta romuraudan välittäjälle.

TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN JA YMPÄRISTÖRISKIT

Vaikutus luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin

Alkkian kasvillisuus ja linnusto on jo aikoinaan kokenut muutoksen, kun suo on ojitettu ja muokattu turvetuotantoa varten. Hankkeesta ei tässä vaiheessa aiheudu muutoksia nykytilanteeseen. Tuotannon päätyttyä jälkikäytön mukaiselle biotoopille kehittyä sitä vastaava eliöstö ja maisema muuttuu vastaavasti.

Hakijan arvion mukaan turvetuotannon jatkuminen hankealueilla ei vaikuta suojelukohteiden tilaan.

Vaikutus maankäyttöön ja elinkeinoihin

Alkkia on vanha tuotantoalue, jolla turvetuotanto ei aiheuta muutoksia lähimaisemaan. Lisäksi suot sijaitsevat pääosin metsäalueiden keskellä ja syrjässä liikenneväylistä, joten ne eivät näy ympäristöön. Tuotannosta poistuvat kentät muuttavat maisemakuvaa yleensä positiivisesti. Poistuneita alueita on otettu metsätaloustuotantoon ja ruokohelpin viljelyyn, joita ovat myös poistuvien alueiden todennäköisimmät käyttömuodot.

Turvetuotannolla on positiivinen vaikutus lähialueen elinkeinotoimintaan. Alkkian välittömästi työllistävä vaikutus on 11 henkilötyövuotta. Välillinen työllistävä vaikutus mukaan lukien työpaikkoja syntyy yhteensä noin 40 henkilötyövuotta.

Vaikutus pintavesiin ja niiden käyttöön

Alkkian ja Sompanevan turvetuotannon rehevöittävä vaikutus Vatajanjoen vesistöalueella on selvästi nähtävissä Kärppäjärvestä ja Kärppäluomassa. Kärppäjärvestä kiintoaineen lisäys on noin 7,0 mg/l, kokonaistypen noin 1 300 µg/l ja kokonaisfosforin lisäys noin 30 µg/l. Kärppäluomassa kiintoaineen lisäys on noin 2,0 mg/l, kokonaistypen noin 360 µg/l ja fosforipitoisuuden lisäys noin 8 µg/l.

Karvialla Mustajoen vesistöalueella ensimmäinen järviallas Alkkian tuotantoalueen alapuolella on noin 13,5 km:n päässä sijaitseva Karvianjärvi. Valuma-alueen vähäisyyden (1,6 % Karvianjärven valuma-alueesta) ja kuivatusvesien kulkeman matkan perusteella voidaan arvioida, että turvetuotannolla on vesistöalueella vain vähäisiä vaikutuksia. Pelloilta tuleva kuormitus on 10-40 -kertainen verrattuna turvetuotantoalueelta tulevaan kuormitukseen.

Alkkian pohjoisosan (261 ha) vaikutukset kohdistuvat alapuoliseen Kärkiluomaan ja Ilvesjokeen, joita käytetään lähinnä veden johtamiseen ja maa-alueiden kuivattamiseen. Kärkiluoman ja Ilvesjoen yläosan varrella on vain muutamia asuttuja tiloja, mutta Ilvesjoen ala-

osan varrella asutus on runsasta. Alkkian turvetuotantoalueen kuormitus kohottaa ainepitoisuuksia lähinnä Kärkiluomassa.

Alkkian turvetuotannon pääasialliset vaikutukset kohdistuvat Kärppäjärveen ja Kärppäluomaan, joiden varsilla ei ole asutusta ja muille vesistöalueille kohdistuvan kuormituksen vaikutus laimenee laskuojien alapuolella, minkä vuoksi turvetuotannon kuormituksella ei ole katsottu olevan vaikutusta rantakiinteistöjen vesistösidonnaiseen käyttöön.

Vaikutus kalatalouteen

Karvianjärveen laskeva Mustajoki on voimakkaasti hajakuormitusvaikutteinen vesistö, jonka kalataloudellinen merkitys on vähäinen.

Kuivatusvesien arvioidaan heikentävän jonkin verran purotaimenen ja ravun elinmahdollisuuksia Mustajoen ja Ilvesjoen yläosissa. Koska uutta tuotantokenttää ei valmistella ja tuotantoalat pienenevät edelleen, ei hanke hakijan arvion mukaan aiheuta muutosta huonompaan suuntaan.

Alkkian turvetuotanto voi aiheuttaa kalataloudellisia haittoja Kyrönjoen vesistöön kuuluvassa Ilvesjoessa sekä Kuivasjärveen laskevissa Kärppäjärvessä, Ylinenjärvessä ja Vatajanjärvessä. Kuivasjärvessä hankealueen turvetuotannon vaikutuksia ei enää voi todeta. Ilvesjoen yläosan veden laadun voi odottaa paranevan, kun tuotantoalueita jää pois käytöstä.

Vesiensuojelun tehostamistoimenpiteillä kuten pintavalutuskentällä ym. voidaan vesistökuormitusta vähentää. Alkkian ja Sompanevan turvetuotantoalueiden kuivatusvesistä aiheutuvan jäljellejäävän haitan hakija esittää estettäväksi vuosittaisella 500 euron suuruisella kalatalousmaksulla.

Vaikutus pohjaveteen ja sen käyttöön

Hakijan mukaan turvetuotantotoiminta ei ole vaikuttanut pohjavesialueiden vedenkorkeuteen tai veden laatuun. Tuotantotoiminta ei tulevaisuudessakaan vaaranna pohjavesialueita.

Pölyn ja melun vaikutukset

Näkyvää turvepölyä saattaa ajoittain esiintyä noin 500 m:n ja pienhiukkasia noin 1 000 m:n etäisyydelle saakka tuotantoalueesta. Tuulitietojen perusteella todennäköisin pölyn leviämisuunta on kesäaikaan tuotantoalueilta koilliseen. Pölyn leviämistä tuotantoalueilta vähentävät metsäiset suojavyöhykkeet tuotantoalueiden ympärillä. Hakijalle on valitettu turvepölyn kulkeutumisesta Mustajärveen. Tarkkailun tuloksena ei kuitenkaan ole havaittu merkittäviä pölylaskeumia, ja havaitusta pölystä pääosa on ollut muusta kuin turvepölyä kuten siitepölyjä, leviä (mm. sinilevää), kuusen suopursuruostetta ja muuta pitkälle hajonnutta orgaanista ainetta. On kuitenkin ilmeistä, että

Mustajärveen on ajoittain kulkeutunut vähäisiä määriä turvepölyä Sompanevalta ja/tai Alkkiasta. Myös lähimpien asutusten kohdalla turvepöly saattaa ajoittain aiheuttaa vähäistä viihtyvyyshaittaa. Tuotantoalojen supistumisen myötä haitta vähenee. Hankealueella on myös pyritty vähentämään pölyämistä. Tuulen nopeuden ylittäessä 10 m/s tuotanto keskeytetään lisääntyneen tulipaloriskin vuoksi, mikä samalla vähentää maksimaalisten pölyhaittojen leviämistä. Vuosina 1998, 1999 ja 2002 suoritetun tarkkailun perusteella turpeenostosta ei aiheutunut merkittäviä pölyhaittoja Mustajärven rannoilla sijaitsevalle loma-asutukselle.

Useimpien työvaiheiden aikana ympäristömelulle annetut ohjeavot eivät ylity tuotantokentän ulkopuolelle. Tuotantokentän kunnostustoimet voivat aiheuttaa ohjeavot ylittävää melua lähellä sijaitsevien kiinteistöjen kohdalla. Asutus on sijoittunut Alkkian länsireunalle, jossa tuotantokentät myös rajoittuvat osin suoraan peltoihin. Kunnostustoimia ei yleensä ole tarpeen tehdä joka vuosi. Hakijalle ei ole valittu tuotannon melusta.

Ympäristöriskit

Alueelle on laadittu palosuojelusuunnitelma ja henkilöstöä on koulutettu hätätilanteiden varalta. Suunnitelmassa noudatetaan ISO 9002 –standardin mukaista laatujärjestelmää. Vapo Oy:llä on ISO 14001 standardin mukainen laatujärjestelmä. Toiminta vakuutetaan ympäristövahinkovakuutuslain mukaisesti.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käyttö- ja päästötarkkailut

Käyttö- ja päästötarkkailun osalta hakija on esittänyt tuotantoalueen liittämistä osaksi Vapo Oy Energia/Länsi-Suomen yksikön yhteistarkkailuohjelmaa. Hakija on liittänyt hakemukseensa esityksen käyttö- ja päästötarkkailuohjelmaksi ja on esittänyt sen vahvistamista lupapäätöksen yhteydessä.

Vaikutustarkkailu

Sompanevan ja Alkkian turvetuotantoalueiden vesistövaikutuksia on tutkittu veloitetarkkailuna 1980-luvulta lähtien. Sompanevalla on suoritettu ympärivuotista kuormitustarkkailua vuodesta 1996 lähtien. Kalataloudellista veloitetarkkailua tuotantoalueiden alapuolisessa vesistössä ei ole suoritettu.

Vapo Oy aloitti Sompanevan ja Alkkian turvetuotantoalueiden pölytarkkailun vuonna 1998 ja jatkoi sitä vuosina 1999 ja 2002.

Pöly- ja melutarkkailu ei hakijan käsityksen mukaan ole tarpeen.

LUPAHAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Ympäristölupavirasto on kuuluttamalla asiasta ympäristönsuojelulain 38 §:ssä säädetyllä tavalla 19.9. – 20.10.2003 Länsi-Suomen ympäristölupavirastossa sekä Parkanon kaupungissa ja Karvian kunnassa varannut asianosaisille tilaisuuden muistutusten ja muille kuin asianosaisille tilaisuuden mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 20.10.2003. Ympäristölupavirasto on 12.9.2003 päivätyltä kirjelmällään ympäristönsuojelulain 36 §:ssä säädetyllä tavalla pyytänyt asiassa Lounais-Suomen ympäristökeskuksen, Pirkanmaan ympäristökeskuksen, Varsinais-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskuksen, Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskuksen, Karvian kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen, Parkanon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen, Metsähallituksen, Parkanon kaupungin ja Karvian kunnan lausunnot. Lisäksi on pyydetty Länsi-Suomen ympäristökeskukselta, Pohjanmaan TE-keskukselta ja Jalasjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta erikseen lausunnot.

LAUSUNNOT JA MUISTUTUKSET

1) Pirkanmaan ympäristökeskus on katsonut, että tuotantoalueiden alapuolisten vesien laadusta ja turvetuotannon vesistövaikutuksista on melko vähän tietoja ja on edellyttänyt, että puutteellista havaintopisteverkkoa on täydennettävä ja että vesinäytteet otetaan purkuvesistöjen virtavesipisteistä myös kesällä. Ympäristökeskus on esittänyt vesistökohteet, joita sen mukaan tulisi tarkkailla. Lisäksi keskus on vaatinut kertaluonteisen pölyn leviämismalliselvityksen tekemistä. Mustajärven rannoilla tulee jatkaa pölykertymän mittausta standardoidulla laskeumamittausmenetelmällä, ja mittauksen tulee kestää koko aktiivisen tuotantokauden kesällä. Mustajärven pohja-alue on tutkittava etenkin matalilla alueilla pitkäaikaisen turvepölykertymän selvittämiseksi. Mustajärven laskupuro on todettu arvokkaaksi pienvesi-inventoinnissa lähinnä purotaimen- ja rapukantojen johdosta. Ympäristönsuojelun poikkeamista on pidettävä kirjaa ja luvan saajan on toimitettava keskukselle vuosiraportti valvonnasta, tuotantotoiminnasta ja tarkkailusta. Keskus on edellyttänyt, että hakijan esittämän täydennyksen mukaiset kuivatusvesien käsittelyn parannusehdotukset on määrättävä toteutettaviksi. Hakija on veloitettava osallistumaan alapuolisten vesistöjen kunnostamiseen, jos se todetaan tarpeelliseksi selvitys- ja tarkkailuvelvoitteiden tuloksena.

2) Länsi-Suomen ympäristökeskuksen mukaan Mustaluoma kuuluu luonnontaloudellisesti ja kalataloudellisesti arvokkaisiin pienvesiin. Jalasjärven kunnan alueella on seuraavat I luokan pohjavesialueet: Koskue, Mustakangas ja Mujukangas. Karvian ja Parkanon alueella on Kihlakunnankangas, jonka vettä käyttää Jalasjärven kunta. Vaasan kaupunki ottaa Kyrönjoesta juomaveteen tarvittavan raakaveden. Ympäristökeskus on todennut, että perustason vesienpuhdistuksen lisäksi on edellytettävä pintavalutuksen käyttöä. Hakijan on täydennettävä hakemustaan vesiensuojelun tehostamissuunnitelmalla, jos pintavalutusta ei riittävässä määrin eikä kemikalointia tai vastaavan tehoista puhdistusmenetelmää voida ottaa käyttöön.

3) Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskus on todennut Mustaluoman olevan kalataloudellisesti arvokas. Turvetuotanto vaikuttaa oletettavasti merkittävästi alueen veden laatuun ja todennäköisesti myös kalatalouteen. Keskuksen mukaan esitetty kalatalousmaksu on määrältään liian pieni ottaen huomioon vaikutusalueen laajuuden. Maksu voi olla esitetty 500 euroa vuodessa pelkästään Hämeen TE-keskuksen alueella. Keskuksen mukaan lupa voidaan myöntää, mikäli turvetuotannon vesistövaikutukset minimoidaan ja huomioidaan mahdolliset häiriötilanteet. Keskus on esittänyt kalataloudellista tarkkailua ja kalatalousmaksun määräämistä.

4) Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskus on katsonut, että ympäristölupa voidaan myöntää edellyttäen, että vesiensuojelua tehostetaan virtaamansäädöllä kaikissa laskeutusaltaissa, ellei pintavalutus ole mahdollista. Keskus on edellyttänyt myös kalataloudellista tarkkailua ja yhteensä 1 000 euron vuosittaista kalatalousmaksua, Mustaluomaan ja Ilvesjokeen laskevien Sompanevan ja Alkkian kiviainesvesien aiheuttamien kalataloudellisten haittojen vähentämiseen.

5) Varsinais-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskus on edellyttänyt, että hakija käsittelee Alkkiannevalta laskuajan 2 kautta Karvianjoen vesistöön laskevat vedet siten, että käsittely vastaa tehostettujen vesiensuojelumenetelmien tasoa (pintavalutus, kemikalointi). Hankkeen kustannusten kasvu ei ole riittävä peruste vesiensuojelutoimien vähentämiseen. Mikäli hakija muuttaa suunnitelmaansa keskuksen edellyttämällä tavalla, lupa hankkeelle voidaan myöntää. Hakijalle on määrättävä 1 000 euron vuotuinen kalatalousmaksu. TE-keskus tulee käyttämään maksun yhteistyössä Karvianjoen kalastusalueen kanssa kala- ja rapukantojen hoitoon kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisesti. Hakijan on tarkkailtava toiminnan kalataloudellisia vaikutuksia alapuolisessa vesistössä TE-keskuksen hyväksymällä tavalla. Mikäli tarkkailun yhteydessä havaitaan turvetuotannosta aiheutuvia muutoksia kunnostetuilla koskipaikoilla tai muualla joessa, pohjat on puhdistettava lietteestä, turpeesta ym. aineksesta. TE-keskus on edellyttänyt, että hakija veloitetaan tarvittaessa toteuttamaan kunnostustoimenpiteitä Alkkiannevan alapuolisessa vesistössä TE-keskuksen hyväksymällä tavalla. TE-keskus on esittänyt veden laadun seuranta vaatimuksia ja edellyttänyt lupamääräysten tarkistamista viimeistään vuonna 2010. TE-keskus on myös edellyttänyt, että turvetuotannosta jo aiheutuneet vahingot ja haitat selvitetään koko Karvianjoen vesistön osalta erillisenä asianaan ympäristölupavirastossa. Vahinkojen korvaaminen koskee ennen muuta yksityisiä vesialueen ja rannan omistajia, mutta myös yleistä kalatalousetua. Hakijan on esitettävä selvitys vahingoista ja haitoista sekä laadittava esitys näiden korvaamiseksi viimeistään vuoden 2005 loppuun mennessä. Selvitys on tarpeen viimeistään siinä vaiheessa, kun Karvianjoen vesistön hoitoa ja tilan parantamista ryhdytään toteuttamaan EU:n vesipuitedirektiivin mukaisesti.

6) Jalasjärven kunnan tekninen lautakunta on esittänyt tarkkailua koskevia vaatimuksia. Hakemuksen mukaiset kartat eivät ole riittäviä mittauspisteiden sijainnin määrittelyyn.

7) Parkanon kaupunki on puoltanut ympäristöluvan myöntämistä lausunnosta edellyttäen, että seuraavat asiat huomioidaan:

- vesistöjen suojelemiseksi on turvetuotannossa suositeltavaa käyttää korkealaatuista tekniikkaa, jotta ravinteet ja kiintoaineet eivät pääsisi alapuolisiin vesistöihin
- polttonesteiden ja muiden kemikaalien varastointi on syytä suunnitella siten, että niiden mahdollisista vuodoista ei aiheudu vaaraa pohjavesille ja vesistöille
- turvepölynkulkeutumisesta aiheutuvia haittoja vesistöille ja lomiasunnoille ym. kiinteistöille voidaan vähentää esim. jättämällä niiden läheisyydessä olevat alueet pois tuotannosta tai alentamalla näillä alueilla tuulirajaa
- suojapuuston käyttämistä pöly- ja meluhaittojen ehkäisemiseksi suositellaan mahdollisuuksien mukaan
- yleisen ja yksityisen pohjaveden saanti ja laatu tulee turvata vesilain ja ympäristönsuojelulain edellyttämällä tavalla
- mikäli vesistöjen kunnostamishankkeita käynnistetään turvetuotannon vaikutusalueella lupapäätöksen voimassaoloaikana, voidaan harkita Vapo Oy:n osallistumista kokonaiskustannuksiin jollakin tavalla

8) Karvian kunta on puoltanut ympäristöluvan myöntämistä edellyttäen, että seuraavat asiat huomioidaan:

- vesistöjen suojelemiseksi on turvetuotannossa suositeltavaa käyttää korkealaatuista tekniikkaa, jotta ravinteet ja kiintoaineet eivät pääsisi alapuolisiin vesistöihin
- polttonesteiden ja muiden kemikaalien varastointi on syytä suunnitella siten, että niiden mahdollisista vuodoista ei aiheudu vaaraa pohjavesille ja vesistöille
- turvepölyn kulkeutumisesta aiheutuvia haittoja vesistöille ja lomiasunnoille ym. kiinteistöille voidaan vähentää esim. huomioimalla käytössä oleva tuuliraja ja vallitseva tuulen suunta
- suojapuuston käyttämistä pöly- ja meluhaittojen ehkäisemiseksi suositellaan mahdollisuuksien mukaan
- yleisen ja yksityisen pohjaveden saanti ja laatu tulee turvata vesilain ja ympäristönsuojelulain edellyttämällä tavalla

- mikäli vesistöjen kunnostamishankkeita käynnistetään turvetuotannon vaikutusalueella lupapäätöksen voimassaoloaikana, edellytetään Vapo Oy:n osallistumista kokonaiskustannuksiin sille kuuluvan osuuden mukaan

9) Parkanon kaupungin ympäristölautakunta on tehnyt esityksen luvan myöntämisen edellytyksistä.

Vesistöjen suojelemiseksi tulee käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa kaikilla lupahakemuksessa olevilla turvetuotantoalueilla, jotta ravinteiden ja kiintoaineiden pääsy laskuojien kautta alapuolisiin vesistöihin mahdollisimman hyvin estetään.

Poltonesteiden ja muiden kemikaalien varastointia ei tule sallia alueilla, joilla näiden mahdollisista vuodoista voi aiheutua vaaraa yleisessä tai yksityisessä käytössä oleville pohjavesille ja vesistöille.

Ilman kautta tapahtuvaa turvepölyn kulkeutumista vesistöihin tai kiinteistöille tulee vähentää esim. jättämällä näiden läheisyydessä olevat tuotantoalueet pois tuotannosta, alentamalla turvetuotannon tuulirajaa nykyisestä Vapon ohjeiden mukaisesta (10 m/s) ainakin alle 500 metrin etäisyydellä vesistöistä ja kiinteistöistä olevilla kohteilla.

Pöly- ja meluhaittojen ehkäisyyn tulee käyttää suojapuustoa.

Turvetuotannon pöly- ja meluhaittojen sekä vesistökuormituksen aiheuttama virkistyskäyttöarvon aleneminen tulee korvata kiinteistönomistajille turvetuotannon vaikutusalueilla.

Turvetuotanto ei saa aiheuttaa haittaa tai vaaraa yleiselle tai yksityiselle pohjaveden saannille ja pohjaveden laadulle. Mahdollisesti aiheutuvat haitat ja vahingot yleiselle ja yksityiselle vedenhankinnalle tulee hakijan korvata täysimääräisesti.

Vapo Oy:lle tulee asettaa velvoite osallistua turvetuotannon vaikutusalueen vesistöjen kunnostushankkeiden kokonaiskustannuksiin ainakin 15 % osuudella, mikäli kunnostamishankkeita julkisoikeudellisten tai muiden tahojen toimesta käynnistetään lupapäätöksen voimassaoloaikana.

Ympäristölautakunta on katsonut, että lupaa toiminnan aloittamiselle laajennusalueella ei pidä antaa ennen kuin päätös on lainvoimainen.

10) Kankaanpään kansanterveystyön kuntayhtymä on esittänyt, että jätevedet tulee puhdistaa ja tuotantomenetelmien sekä kaluston osalta noudattaa parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja huomioida puhdistusprosessissa myös turpeen turvegeologiset ominaisuudet. Ojia ja laskeuma-altaita ei saa kaivaa niin syviksi, että pohjavettä voi purkautua niiden kautta. Tukikohtaan sijoitetut polttoöljysäiliöt tulee sijoittaa katettuun suoja-altaaseen ja muutkin kemikaalit ja ongelmajätteet varastoida siten, ettei maaperään pääse päästöjä. Jätehuolto on hoidettava jätelainsäädännön mukaisesti.

11) AA ja BB (tila Suviranta, Mustajärven rannassa) ovat vastustaneet ympäristöluvan myöntämistä Mustajärveen keräytyvän turvepölyn ja tästä aiheutuvan järven rehevöitymisen vuoksi. Muistutuksessa on yksityiskohtaisemmin perusteltu Mustajärven tilan ja turvetuotannon yhteyttä.

12) CC on vastustanut ympäristöluvan myöntämistä turvetuotannolle ja perustellut kantaansa Mustajärveen kulkeutuvalla turvepölyllä.

13) DD on vastustanut ympäristöluvan myöntämistä turvetuotannolle ja perustellut kantaansa Mustajärveen kulkeutuvalla turvepölyllä.

14) EE (tila Saloranta) **ja 5 muuta allekirjoittanutta** ovat vastustaneet ympäristöluvan myöntämistä turvetuotannolle. Muistuttajien mukaan Ylinenjärven veden laatu on huonontunut turvetuotannon alettua. Muistuttajien mukaan Vapo Oy:n korvausvelvollisuus on ilmeinen; yhtiön on vähintään osallistuttava vesistöjen kunnostamishankkeisiin.

15) FF (Rannikko RN:o 18:11, Mustalammin kylä, Jalasjärvi) on vastustanut ympäristöluvan myöntämistä suurten pölyhaittojen ja vesistöjen saastumisen vuoksi.

16) GG ja HH (Mustajärven huvila-asukkaita) ovat toivoneet, että turpeen ottoaluetta ei laajennettaisi. Muistuttajien mukaan Mustajärven rehevöityminen johtuu turvetuotannosta aiheutuvasta pölystä.

17) II ja 7 muuta allekirjoittanutta ovat vaatineet, että ympäristöluvassa otetaan huomioon Mustajärvi, jonka tilasta muistuttajat ovat huolissaan. Myös Mustajärven vedenkorkeuteen tulee kiinnittää huomiota. Suurimmaksi haitaksi he ovat maininneet turvepölyn.

18) JJ ja 19 muuta allekirjoittanutta ovat vaatineet, että ympäristöluvassa otetaan huomioon Mustajärvi, jonka tilasta muistuttajat ovat huolissaan. Myös Mustajärven vedenkorkeuteen kohdistuviin vaikutuksiin tulee kiinnittää huomiota.

19) KK, (Peukaloinen RN:o 10:117, Mustajärvi) on todennut, että jyrksinturpeen tuotossa pölyhaitat ovat paljon suuremmat kuin palaturpeen tuotossa.

20) Mustajärven kalastuskunta on vastustanut ympäristöluvan myöntämistä. Mustajärven luonne karuna, kirkasvetisenä latvajärvenä on otettava huomioon ympäristöluvassa. Järvi on erityisen herkkä ympäristönmuutoksille ja ulkoiselle kuormitukselle. Järven tila on huonontunut usean vuoden ajan ja sen laskujoessa Mustaluomassa virtaama on vähentynyt. Mustajärvi sijaitsee tärkeällä pohjavesialueella, jonka vettä tulee hyödyntämään myös Jalasjärven kunta. Selvitys kuivatusvesien johtamisen vaikutuksista vedenvaihtumiseen, virtauksiin ja vedenpinnan tasoon puuttuvat. Turvetuotannon pölyhaitat on selvitettävä ja määrättävä virallinen tarkkailuohjelma. Jos

lupa myönnetään, haitat Mustajärven kalastolle ja rapukannalle on otettava huomioon ja korvattava. Mustajärven kalastuskunta on 11.10.2004 esittänyt täydennystä muistutukseensa.

21) Pohjois-Parkanon Kyläseura on vaatinut, että Vapo Oy veloitetaan osallistumaan vesistöjen kunnostusten selvitys- ja rahoitustyöhön noin 25 %:lla ja Mustajärvellä suuremmallakin osuudella.

22) LL ja MM (Mustajärven huvila-asukkaita) ovat vastustaneet ympäristöluvan myöntämistä. Muistuttajat ovat kertoneet Mustajärvelle aiheutuvasta pölyhaitasta ja sen laskujoen Mustaluoman virtauksen huonontumisesta. Lisäksi he ovat todenneet Hanhinevan olevan runsas lintualue, josta kotka on kadonnut turvetuotannon myötä.

MM on täydentänyt muistutustaan ja vaatinut puolueettomasti selvittäväksi Mustajärveen jo tulleen turpeen määrä ja vesitilanne. Hän on pyytänyt ympäristölupavirastoa suorittamaan paikalla tarkastuksen.

23) NN (Mustajärven eteläosan loma-asukas) on vastustanut ympäristöluvan myöntämistä, mikäli haittoja ei saada poistettua. Muistuttaja on kertonut Mustajärvelle aiheutuvasta pölyhaitasta ja ilmaissut huolensa turvetuotannon vaikutuksesta järven vedenkorkeuteen. Jo aiheutuneista ja aiheutuvista haitoista Mustajärvelle (kalastolle, vedenlaadulle, pohjaan jatkuvasti tulevaan turpeenmäärään) tulee Vapo Oy:n kunnostaa kustannuksellaan tai korvata aiheuttamansa vahingot. Kunnostuksen jälkeen Vapo Oy:n on osallistuttava mahdolliseen kunnostusohjelmaan niin kauan kuin turpeennosto jatkuu.

24) OO (Mustajärven loma-asukas) ja **15 muuta allekirjoittanutta** ovat vastustaneet ympäristöluvan myöntämistä. Muistuttajien mukaan Mustajärven veden laatu on huonontunut turvetuotannon alettua, ja heidän mielestään syynä siihen on turvetuotannosta aiheutuva pöly.

25) PP (Mansikkaviita RN:o 8:41, Kuivasjärvi, Parkano) on ilmaissut huolestuneisuutensa Ylinenjärvestä ja on vaatinut, että Vapo Oy korvaa tai korjaa aiheuttamansa vahingot. Mikäli toimenpiteet osoittautuvat päteviksi ja järven tila ennallistetaan 1970-luvun lopun tasolle, voidaan laajennusalueelle myöntää lupa.

26) QQ:n perikunta (Niemi RN:o 10:107, Kuivasjärvi, Parkano) on vastustanut ympäristöluvan myöntämistä. Muistuttajan mukaan turvetuotanto on jo selvästi huonontanut Mustajärven veden laatua ja veden virtaus Mustaluomassa on huonontunut. Turvetuotannon pölyhaitat on selvitettävä ja edellytettävä pölyn tarkkailuohjelma. Jos lupa myönnetään, haitat Mustajärven kalastolle ja rapukannalle on otettava huomioon ja korvattava.

27) Lamminkylän ja Santaskylän kalastuskunta, Alahonkajoen kalastuskunta sekä Kyynärjärven ja Vuorenmaan osakaskunta ovat edellyttäneet, että ympäristölupavirasto antaa päätöksessään

tiukat lupamääräykset turvetuotannolle. Muistuttajat ovat vaatineet, että kaikille turvetuotantoalueilla on oltava vähintään 2 ha:n laajuiset pintasuodatusaltaat ja hienojakoisemman lietteen pysäyttämiseksi virtausojiin laitetaan suodattimet, jotka osakaskuntien vastuuhenkilöt voivat käydä toteamassa. Vapo Oy:n tulee osallistua Karvianjoen vesistön kalojen ja rapujen istutuksiin rahallisesti tai istuttaa niitä itse vuosittain. Tuotantolupa tulee myöntää vain viideksi vuodeksi kerrallaan.

28) Karvian kalastuskunta on vaatinut, että hakijalle asetetaan tiukat lupaehdot, joissa otetaan huomioon myös poikkeusolot ja että laskeutusaltaat ovat sellaiset, että virtaus pysähtyy kaikissa olosuhteissa, viranomaisvalvonta ja -tiedotus on riittävää, Vapo Oy veloitetaan osallistumaan vesistöjen kunnostushankkeisiin riittävällä osuudella (esim. 80 %), hakija veloitetaan korvaamaan Karvian kalastuskunnalle Karvianjoen vesistön kala- ja rapukannan heikkeneemisestä ja pysyvästä haitasta vuotuisesti 3 000 euroa indeksiin sidottuna, Karvianjoen vesistön alueelle teetetään kunnostussuunnitelma ja suoritetaan vesistötarkkailua sekä että hakija veloitetaan maksamaan takautuvasti Karvian kalastuskunnalle Karvianjoen vesistön heikentyneistä virkistys- ja maisema-arvoista sekä heikentyneistä kala- ja rapukannasta 20 vuoden ajalta 20 000 euroa. Karvian kalastuskunnan edustajille on varattava mahdollisuus tutustua hakijan tekemiin vesiensuojelutoimenpiteisiin ja niiden pohjalta tehtyihin toimenpiteisiin paikan päällä.

SUUNNITELMAN TÄYDENNYS JA HAKIJAN VASTINE

Ympäristölupavirasto on 14.4.2004 kehottanut hakijaa toimittamaan ympäristökeskusten edellyttämän kuivatusvesien käsittelyn tehostamista koskevan suunnitelman ja varannut hakijalle tilaisuuden vastineen antamiseen lausuntojen ja muistutusten johdosta.

Hakija on 11.6.2004 ilmoittanut, että vuoden 2004 alussa hakijan hallussa oli Alkkian alueella 758,5 ha, josta tuotantokelpoista oli 471,1 ha, tuotantokunnossa 465,0 ha ja valmistelematonta 6,1 ha. Samalla hakija on esittänyt seuraavat kannanotot kuivatusvesien käsittelyn tehostamiseksi.

Täydennys

Alkkian lohkot 2-3

Lohkon 2 paksuturpeisimmat alueet ovat sen alhaalla sijaitsevassa eteläosassa, jossa vesien johtaminen kasvillisuuskentille ei luontaisella valunnalla ole mahdollista. Poistuvien alueiden myötä lohkon pinta-ala pienenee noin 10,0 ha 1-3 vuoden aikana. Lohko 3 ja siihen liittyvä lisäalue sijaitsevat niin korkealla, että niiden vedet voidaan luontaisella valunnalla ohjata kasvillisuuskentille. Hakija on esittänyt, että viimeksi mainittujen alueiden kuivatusvedet ohjataan sulanmaanajan loholla 2 olevan ruokohelppipellon eteläreunaan kaivettavaa ojaa pitkin lohkon 4 pohjoispuolella olevaan kokoojajaan ja edelleen laskeutusaltaiden 6.1 ja 6.2 kautta suunnitellulle pumpaamolle, ruokohelppisuodatusaltaalle ja laskuojaan 1. Talvisin

vedet ohjataan nykyistä laskureittiä pitkin laskeutusaltaiden 8.1 ja 8.2 kautta laskuojaan 2. Vesien virtaussuuntaa ohjataan lohkon 3 kokoojaojaan rakennettavalla sulkupadolla.

Alkkian lohkot 8-11

Lohkojen 8-11 valumavedet ohjataan nykyisin laskuojan 3 kautta noin 3,0 ha:n suuruiselle pintavalutuskentälle. Laskuojan 3 pintavalutuskenttänä käytettävä 9,5 ha:n suuruinen uusi alue on luonnontilaisista lähes puutonta suoaluetta. Käytössä olisi yhteensä noin 12,5 ha pintavalutuskenttää.

Vastine

Pirkanmaan ympäristökeskuksen tarkkailua koskevien vaatimusten osalta hakija on todennut, että veden laatuun kohdistuvien vaikutusten tarkkailun täydentäminen sovitaan ympäristökeskusten kanssa. Hakijan käsityksen mukaan Länsi-Suomen ympäristökeskus on pitänyt pohjavesienkin kannalta riittävänä vesiensuojelun tehostamista alueilla, joille on suunniteltu perustaso ja virtaaman säätö. Hakija on valmis selvittämään pölyn leviämistä kertaluonteisella leviämismalliselvityksellä ympäristöluvassa määrättyä ajankohtana. Laskeumamittausta jatketaan ympäristökeskuksen edellyttämällä tavalla. Hakija on pitänyt väitteitä turvepölyn aiheuttamista liettymistä Mustajärvessä liioiteltuina. Suurin osa turvepölystä laskeutuu nopeasti tuotantokentälle. Turvetuotannolla ei voi olla Mustajärven pohjalta merkittävää liettävää vaikutusta, minkä vuoksi hakija on pitänyt tarpeettomana järven pohjan laatuselvityksiä. Hakija selvittää pölyn leviämisen kertaluonteisella leviämismalliselvityksellä luvassa määrättyä ajankohtana. Pölyn leviämismalliselvityksen ja laskeumatarkkailun avulla järven kulkeutuvaa turvepölymäärää voidaan arvioida riittävän tarkasti ja selvittää, aiheutuuko pölystä korvattavaa viihtyvyyshaittaa. Hakija on hyväksynyt ympäristökeskuksen vaatimukset raportoinnista ja tarkepiirustuksista sekä vuosiraportista. Vesiensuojelun tehostamisen osalta hakija on viitannut toimittamaansa täydennykseen.

Hakijalla ei ole huomautettavaa **Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskuksen** tarkkailua koskevaan vaatimukseen. Hakija on paljoksunut esitetyn kalatalousmaksun määrää ja on todennut, että esitetyt vesiensuojelun tehostamistoimet ovat lieventäneet hakemuksessa arvioitua kalataloudellista haittaa.

Hakija on paljoksunut **Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen** vaatiman kalatalousmaksun suuruutta, koska korvattava kalataloudellinen haitta Mustaluomassa ja Ilvesjoessa on vesiensuojelun tehostumisen vuoksi lievempi kuin ennen tehostamista tehdyssä haitta-arviossa.

Hakijan mukaan **Varsinais-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskuksen** vaatimukset luvan epäämisestä ja 1 000 euron suuruisen vuotuisen kalatalousmaksun määräämisestä on hylättävä aiheetto-

mina. TE-keskuksen toimialueelle tapahtuva vesien johtaminen käsittää 73,3 ha:n jo toiminnassa olevan turvetuotantoalueen ja 6,1 ha:n laajennusalueen. Alueella toteutetaan pintavalutus tai vastaavantasoinen puhdistusmenetelmä. Tuotantoalueet tulevat pieneneväksi ja alueiden kuormitus vähenee merkittävästi. Tarkkailua, veden laadun seurannan raportointia koskevien vaatimusten osalta hakijalla ei ole ollut huomautettavaa. Hakijan mukaan ei ole mahdollista, että tarkkailuohjelma ja siinä annettava päätös sisältäisi vesistöön tai sen pohjaan kohdistuvia kunnostustoimenpiteitä. Vaadittu lupaehdojen tarkistamiskausi on liian lyhyt mm. ottaen huomioon vesien puhdistuksen tehostamisen. Vaatimuksen esittäminen vanhojen vahinkojen selvittämisestä ja korvaushakemuksen laatimisesta ei kuulu lausunnonantajan toimi- ja puhevaltaan.

Jalasjärven kunnan teknisen osaston vaatimukset ja Parkanon kaupungin ympäristölautakunnan vaatimukset vesiensuojelutasosta tulevat riittävästi huomioiduiksi hakemuksessa ja sen täydennyksissä. Parkanon kaupungin ympäristölautakunnan lausunnon osalta muutoin hakija on todennut, että polttoaineiden ym. varastoinnissa riittävät tavanomaiset lupamääräykset ja että pölyn osalta tehdään Pirkanmaan ympäristökeskuksen vaatima selvitys. Tähänastiset tiedot pölyvaikutuksista eivät voi olla perusteina ympäristölautakunnan vaatimille rajoitteille. Suojavyöhykkeisiin liittyen hakija on ilmoittanut pidättäytyvänsä hakkaamasta välittömästi tuotantokenttien ulkopuolella olevaa puustoa paljaaksi. Tavanomaisen talousmetsän hakkaamisen harventamalla tulee olla sallittua. Puustoa on tarkoitus olla vähintään 100 m:n leveydellä siellä, missä se omistusoikeuden ja olemassa olevan puuston mukaan on mahdollista perustaa. Pöly- ja meluvaikutukseen perustuva korvausvaatimus ei hakijan mukaan kuulu lautakunnan puhevaltaan eikä kuulu ympäristölupa-asian yhteydessä ratkaistaviin asioihin. Hakijan mukaan terveys- ja pohjavesihaittaa ei aiheudu. Purkuvesistöissä ei ole käynnistetty kunnostamishankkeita, joihin hakija pitäisi velvoittaa osallistumaan. Toiminnanaloittamisluvan epäämiselle ei ole perusteita.

Kankaanpään kansanterveystyön kuntayhtymän sekä Karvian kunnan ja Parkanon kaupungin lausunnoista hakija on viitannut muualla samoista asioista lausuttuun.

Yksityisissä muistutuksissa esitetyistä asioista hakija on todennut, että tuotantoalueen kuivatusvesiä ei missään kohdassa johdeta Mustajärveen. Mustajärven rantoja kuormittaa vapaa-ajan asutus. Tutkimustulosten mukaan Mustajärven vesi on ollut kirkasta, happipitoista, vähäravinteista ja happamuudeltaan sopivaa esim. lohikaloille ja ravuille. Yleisen käyttökelpoisuusluokituksen mukaan veden laatu on ollut erinomaista. Hakija ei ymmärrä muistutuksissa esitettyjä väitteitä veden dramaattisesta ja nopeasta rehevöitymisestä sekä kalakannoissa tapahtuneesta muutoksesta. Pölyvaikutusten osalta hakija on todennut teettävänsä selvityksen. Luvan epäämistä koskevat vaatimukset on hylättävä aiheettomina. Alueen jälkihoidosta annetaan määräykset, eivätkä ennallistamista koskevat vaatimukset ole aiheellisia. Kysymyksessä on olemassa oleva tuotantotoiminta ja

vastaisuudessa tuotantoalat pienenevät, vesiensuojelua tehostetaan ja alueen kuormitus vähenee.

Mustajärven kalastuskunnan muistutuksesta hakija on todennut lisäksi, että tarkkailut, joihin ei voi sisältyä Mustajärven kalataloudellinen tarkkailu, suoritetaan valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Tuotanto ei ole vaikuttanut eikä vaikuta Mustajärven ja Mustaluoman hydrologiaan. Pölyn osalta tehdään selvitys. Mustajärveen ei ole voinut kulkeutua pölyä kala- ja raputaloudellista haittaa aiheuttavassa määrässä. Tuotanto ei ole voinut aiheuttaa muistutuksessa mainittuja vaikutuksia Helvetinlammessa, joka sijaitsee lähimmillään 500 m:n etäisyydellä tuotantoalueista. Lampi saa vetensä ainoastaan pohjavedestä.

Lamminkylän ja Santaskylän kalastuskunnan, Alahonkajoen kalastuskunnan sekä Kyynärjärven ja Vuorenmaan osakaskunnan muistutuksen osalta hakija on todennut, että muistuttajien hallinnassa olevat alueet eivät sijaitse tuotantoalueiden vaikutusalueella.

Karvian kalastuskunnan vaatimukseen tiukemmista lupamääräyksistä ym. hakija on todennut vaatimusten tulleen huomioiduiksi. Hakijan mukaan sille ei ole tarvetta asettaa tavanomaisesta käyttötarkkailusta poikkeavia velvoitteita. Mikäli vaikutusalueella käynnistyy lupakaudella vesistöjen kunnostushankkeita, hakija on valmis osallistumaan niihin vaikutusosuuttaan vastaavalla osuudella siltä osin kuin ne koskevat hakijan toiminnan vaikutuksia. Kalastuskunnan korvausvaatimus aiheutuneiksi ja aiheutuviksi väitetyistä vahingoista on hakijan mukaan aiheeton ja hakija on viitannut sen osalta Varsinais-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskuksen kohdalla lausumaansa. Mikäli korvattavaa vahinkoa katsotaan aiheutuneen, hakija on vedonnut saatavien vanhentumista koskeviin säännöksiin. Kalastuskunnan valvontatoimien osalta hakija on todennut, ettei muistuttajaa voida asettaa valvonnallisesti samaan asemaan kuin valvontaviranomaisia lain nojalla.

TARKASTUS

Ympäristölupavirasto on 25.8.2004 suorittanut paikalla tarkastuksen, josta laadittu muistio on liitetty asiakirjoihin.

TÄYDENNYS JA SUUNNITELMAN MUUTOS

Hakijaa oli ympäristölupaviraston 8.9.2004 päivätyllä kirjelmällä pyydetty toimittamaan viimeistään 15.10.2004 ympäristölupavirastolle tarkistettu suunnitelma osan lohkojen 4-8 kuivatusvesien johtamisesta pintavalutuskentälle/-kentille ympärivuotisesti.

Hakija on 15.10.2004 ympäristölupavirastolle toimittamassaan täydennyksessä esittänyt suunnitelman muutoksen Alkkian lohkojen 4-8 kuivatusvesien käsittelyn tehostamiseksi siten, että hakijan 4.7.2003 toimittamassa täydennyksessä esittämät kasvillisuusaltaat otetaan käyttöön ympärivuotisesti ja neljän altaan asemasta rakennetaan yksi 12 ha:n suuruinen allas. Alueelle ei siten istuteta ruokohelppiä,

vaan alueen kasvillisuutena ovat siellä luonnollisesti kasvavat ja vesittämisen jälkeen tulevat vesikasvit. Alueelle johdetaan vedet noin 440,0 ha:n valuma-alueelta, josta tuotantokunnossa olevaa aluetta on 276,0 ha ja valmistelemaatonta aluetta 6,1 ha. Allasalueen pinta-ala on 2,7 % sen valuma-alueesta. Allasalue eristetään penkerein tuotantoalueesta ja sen vesipinnan tasoa säädelään alapuolisella patolaitteella.

MERKINTÄ

Ympäristölupavirasto on 8.12.2004 siirtänyt Karvianjoen vesistöalueella sijaitsevien Kotkankeitaan, Marjakeitaan, Satamakeitaan sekä Kurkikeitaan ja Kööpelinkeitaan turvetuotannosta aiheutuvien vahinkojen selvittämisen ja mahdollisten korvausten määräämisen ympäristönsuojelulain 68 §:n nojalla asioiksi dnrot LSY-2004-Y-335, 336, 337 ja 338.

Ympäristölupavirasto on tänään antamallaan päätöksellä nro 110/2004/4 (dnro LSY-2002-Y-380) myöntänyt Vapo Oy:lle ympäristöluvan Sompanevan turvetuotantoalueen turvetuotantoon Parkanon kaupungissa.

YMPÄRISTÖLUPAVIRASTON RATKAISU

Käsittelyratkaisu

Ympäristölupavirasto siirtää ympäristönsuojelulain 68 §:n nojalla omaksi asiakseen (dnro LSY-2004-Y-328) Alkkian turvetuotantoalueen toiminnasta vuosina 2005-2007 Karvianjoen vesistössä aiheutuvien kalataloudellisten vahinkojen selvittämisen ja mahdollisten korvausten määräämisen. Ympäristölupavirasto määrää ympäristönsuojelulain 71 §:n nojalla samassa yhteydessä käsiteltäväksi Karvian kalastuskunnan vaatimuksen, joka koskee toiminnasta jo aiheutuneita kalataloudellisia vahinkoja.

Mainittu kalataloudellisia vahinkoja koskeva asia on käsiteltävä samanaikaisesti kohdassa merkintä tarkoitettujen korvausasioiden kanssa.

Luparatkaisu

Ympäristölupavirasto myöntää Vapo Oy:lle luvan Alkkian jo toiminnassa olevan turvetuotantoalueen ja sen 6,1 ha:n suuruisen laajennusalueen toimintaan Parkanon kaupungin ja Karvian kunnan alueella hakemukseen liitetyn suunnitelman ja sen täydennyksen mukaisesti siten rajoitettuna kuin lupamääräyksistä käy ilmi.

Luvan saajan on noudatettava ympäristönsuojelulain säännöksiä ja tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

Tuotanto

1) Turvetta saadaan ottaa suunnitelman mukaiselta enintään noin 471 ha:n alueelta, johon sisältyy 6,1 ha:n suuruinen laajennusalue.

Tuotantoa on harjoitettava siten, että päästöt vesistöön ja muuhun ympäristöön ovat mahdollisimman pienet.

Vesienkäsittely

2) Kaikki turvetuotantoalueelta tulevat kuivatusvedet on johdettava sarkaojarakenteiden, virtausta säätävien patojen ja laskeutusaltaiden kautta. Lisäksi lohkojen 3-8 kuivatusvedet on johdettava ympäri- vuotisesti hakijan 15.10.2004 toimittaman täydennyksen mukaiselle 12 ha:n suuruiselle kasvillisuusaltaalle. Lohkojen 9, 10 ja 11 kuivatusvedet on johdettava suunnitelman mukaiselle pintavalutuskentälle.

Kaikkien sarkaojien päissä on oltava lietesyvennyks, lietteenpidätiin ja päisteputket, joiden päät on varustettu virtausta säätelevillä sihdeillä. Kokoojaojiin on rakennettava virtausta säätelevät padot. Laskeutusaltaat on rakennettava riittävän suuriksi tuotantolohkojen mukaan mitoitettuina ja niiden poistopäihin on rakennettava vedenkorkeutta säätelevät sihdeillä varustetut putkipadot.

Käytettävien pumppujen teho on mitoitettava niin, ettei pintavalutus- kentälle synny tulvatilanteita. Oikovirtaukset kentällä on estettävä.

Laskeutusaltaiden vieressä on oltava läjitysalueet altaista ja ojastosta poistettavaa lietettä varten siten, ettei liete pääse niistä vesistöön.

Tuotantoalueiden ulkopuoliset valumavedet on johdettava mahdollisimman tarkkaan eristysojissa tuotantoalueiden ja laskeutusaltaiden ohitse.

Vesienkäsittelyrakenteisiin saa Pirkanmaan, Lounais-Suomen ja Länsi-Suomen ympäristökeskusten hyväksymällä tavalla tehdä sellaisia muutoksia, jotka eivät vähennä niiden tehoa.

3) Vesienkäsittelyrakenteet on toteutettava ja otettava käyttöön mahdollisimman pian ja viimeistään 1.5.2006.

4) Luvan saajan on pidettävä pintavalutuskentät, kasvillisuusallas, virtausta säätelevät padot, laskeutusaltaat ja muut vesienkäsittelyrakenteet sekä ojastot jatkuvasti toimintakunnossa ja niiden toimivuus on tarkistettava säännöllisesti. Tuotannon päättymisen jälkeenkin rakenteet on säilytettävä ja niitä on hoidettava Pirkanmaan, Lounais-Suomen ja Länsi-Suomen ympäristökeskusten tarpeelliseksi katso- man ajan.

5) Laskeutusaltaat, sarkaojat lietesyvennyksineen sekä reuna- ja kokoojaojat on puhdistettava ainakin kerran vuodessa tuotantoajan päätyttyä ja aina muulloinkin tarpeen vaatiessa. Poistettava liete saadaan läjittää alueelle.

Altaiden ja ojaston puhdistustyöt on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu vältettävissä olevia päästöjä vesiin. Töiden ajankohta on ilmoitettava etukäteen Parkanon kaupungin ja Karvian kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille.

Pohjavesi

6) Tuotantoalueen kuivatus ja vesienkäsittelyrakenteiden kunnossapito on järjestettävä niin, ettei siitä aiheudu pohjaveden pinnan haitallista alenemista tai purkaantumista tuotantoalueen ulkopuolella.

Päästöt ilmaan ja melu

7) Tuotanto ja turpeen varastointi on tehtävä ja ajoitettava siten, että tuotantoalueelta leviää mahdollisimman vähän turvepölyä ympäristöön. Koneiden ja laitteiden on oltava mahdollisimman vähän turvepölyä aiheuttavia.

Turveaumoja ei saa sijoittaa 400 metriä lähemmäs asuinrakennuksia.

Kuljetuksiin käytettävät ajoneuvot on kuormattava tieliikennelain 87 §:ssä edellytetyllä tavalla siten, ettei kuorma pölyä häiritsevästi.

8) Alueen turvetuotanto on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu kohutuotonta melua. Melutaso ei saa ylittää asuinrakennusten pihapiirissä 55 dB (L_{Aeq}) klo 7-22 eikä 50 dB (L_{Aeq}) klo 22-7. Loma-asuntojen pihapiirissä melutaso ei saa ylittää 45 dB (L_{Aeq}) klo 7-22 eikä 40 dB (L_{Aeq}) klo 22-7.

Varastointi ja jätteet

9) Tuotantoa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Tuotantoalueelle tai sen ympäristöön ei saa jättää tai päästää jätelain vastaisesti jätettä, kuten aumojen peittomuoveja, jätteöljyä ja koneiden käytöstä poistettuja osia tai laitteita. Kumi-, metalli- ja muovijätteet on mahdollisuuksien mukaan toimitettava hyötykäyttöön. Ongelmajätteet on toimitettava paikkaan, jolla on oikeus ottaa vastaan ongelmajätettä.

Luvan saajan on järjestettävä jätteiden varastointi ja kuljetus voimassa olevien jätteenkäsittelymääräysten mukaisesti.

10) Poltto- ja voiteluaineet sekä jätteöljy on säilytettävä katetussa tilassa, jossa on reunallinen suojarakenne. Suojarakenteesta on säännöllisesti poistettava sadevedet.

Häiriö- ja muut poikkeukselliset tilanteet

11) Häiriötilanteista ja niiden aikaisista poikkeuksellisista vesien johtamisjärjestelyistä on välittömästi ilmoitettava Pirkanmaan, Lounais-

Suomen ja Länsi-Suomen ympäristökeskuksille sekä Parkanon kaupungin ja Karvian kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille.

12) Tuotantoalueen yhteyteen on rakennettava riittävä määrä sammutusvesialtaita. Lisäksi aluetta varten on oltava ns. ehtymätön vesilähde, josta saadaan sammutusvettä kaikissa olosuhteissa tuotantokauden aikana.

Tarkkailut

13) Luvan saajan on suoritettava toiminnan käyttö- ja päästötarkkailua tämän päätöksen liitteenä olevan ohjelman mukaisesti.

Tarkkailuohjelmaa voidaan tarkentaa Pirkanmaan, Lounais-Suomen ja Länsi-Suomen ympäristökeskusten hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailun kattavuutta.

Käyttö- ja päästötarkkailun tulokset on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Pirkanmaan, Lounais-Suomen ja Länsi-Suomen ympäristökeskuksille sekä Parkanon kaupungin ja Karvian kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille.

14) Luvan saajan on tarkkailtava toiminnan vaikutusta alapuolisessa vesistössä Pirkanmaan, Lounais-Suomen ja Länsi-Suomen ympäristökeskusten hyväksymällä tavalla sekä kalataloudellisia vaikutuksia Hämeen, Varsinais-Suomen ja Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskusten hyväksymällä tavalla.

Luvan saajan on mitattava Lounais-Suomen ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla tuotannosta aiheutuvan pölyn määrää ja melutasoa tuotantoalueesta alle 500 metrin etäisyydellä sijaitsevia asuinrakennuksia edustavissa kohdissa kahtena tuotantokautena kolmen vuoden kuluessa lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulemisen jälkeen.

Ehdotukset vaikutustarkkailuohjelmiksi on toimitettava asianomaisille viranomaisille kolmen kuukauden kuluessa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi.

Tarkkailutuloksista on laadittava yhteenveto, joka on toimitettava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä Pirkanmaan, Lounais-Suomen ja Länsi-Suomen ympäristökeskuksille, Hämeen, Varsinais-Suomen ja Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskuksille sekä Parkanon kaupungin ja Karvian kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille ja esitettävä vaadittaessa niille, joiden etua tai oikeutta asia saattaa koskea.

15) Luvan saajan on 30.9.2005 mennessä laadittava turvepölyn leviämismalliselvitys Pirkanmaan ja Länsi-Suomen ympäristökeskusten hyväksymällä tavalla. Selvitys on toimitettava Pirkanmaan, Länsi-Suomen ja Lounais-Suomen ympäristökeskuksille sekä Parkanon

kaupungin, Karvian ja Jalasjärven kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille.

Kunnossapitovelvoitteet

16) Luvan saajan on osallistuttava laskuojien kunnossapitoon siltä osin kuin kunnostustarve johtuu kuivatusvesien johtamisesta.

Haittojen vähentäminen ja ehkäiseminen

17) Luvan saajan on maksettava vuosittain tammikuun aikana 1 800 euroa Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskukselle ja 600 euroa Varsinais-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskukselle sekä 900 euroa Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskukselle käytettäväksi kuivatusvesien vaikutusalueen kala- ja rapukannoille sekä kalastukselle aiheutuvan haitan estämiseen. Ensimmäiset maksut on suoritettava vuodelta 2005 tammikuun aikana tai kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

18) Luvan saajan on osallistuttava tuotantoalueiden alapuolisten vesistöjen mahdollisesta kunnostuksesta aiheutuviin niihin kustannuksiin, jotka aiheutuvat tässä päätöksessä tarkoitetun turvetuotannon haitallisten vaikutusten poistamisesta. Velvoite koskee vain sellaisia kunnostushankkeita, joita koskevan suunnitelman alueellinen ympäristökeskus on hyväksynyt ja joissa turvetuotannon haitalliset vaikutukset ovat selvästi osoitettavissa. Mikäli asiasta ei päästä yksimielisyyteen, voidaan asia saattaa ympäristölupaviraston ratkaistavaksi.

Muut haittoja ehkäisevät toimet

19) Luvan saajalla tulee olla valmiudet tuotantoalueella tapahtuvien konevaurioiden tai onnettomuuksien aiheuttamien ympäristövahinkojen torjuntaan.

Korvaukset

Vahingonkärsijällä on oikeus hakea korvausta vesistön pilaantumisesta aiheutuvista korvattavista vahingoista, joita ei nyt ole ennakoitu aiheutuvan. Korvausta haetaan ympäristönsuojelulain 72 §:ssä säädetyssä järjestyksessä.

Vakuus

Luvan saajan on asetettava Länsi-Suomen lääninhallitukseen 1 000 euron suuruinen vakuus toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien edunmenetysten korvaamisesta. Vakuus on asetettava kolmen kuukauden kuluessa tämän päätöksen antamisesta.

RATKAISUN PERUSTELUT

Käsittelyratkaisun perustelut

Vesienkäsittelyn tehostaminen päätöksessä edellytetyllä tavalla kestää 1,5 vuotta. Vesienkäsittelyn tehostumisen ja kalanhoitotoimenpiteiden positiivinen vaikutus vesistössä tapahtuu vasta viiveellä. Tämän vuoksi ympäristölupavirasto katsoo, että toiminnasta vuoden 2007 jälkeen ei ennalta arvioiden aiheudu korvattavia vahinkoja myöskään Karvianjoen vesistössä. Siihen saakka toiminnasta aiheutuvat vesistön pilaantumisesta johtuvat vahingot on selvitettävä erikseen. Karvian kalastuskunnan vaatimus, joka koskee jo aiheutuneita vahinkoja, voidaan käsitellä samassa yhteydessä, koska siitä ei aiheudu olennaista viivästystä.

Karvianjoen vesistöalueella lähellä toisiaan sijaitsevien ja vaikutusalueeltaan osin yhteisten turvetuotantoalueiden vireillä olevien ympäristölupahakemusten mukaisten toimintojen aiheuttamat vahingot on tarkoituksenmukaista käsitellä samanaikaisesti.

Luvan myöntämisen edellytykset

Alkkian turvetuotantotoiminta on aloitettu jo vuonna 1976, joten kyseessä on vanhan tuotantoalueen toiminnan jatkaminen. Tässä lupapäätöksessä annetut lupamääräykset edellyttävät ympäristönsuojelun tehostamista parhaan käyttökelpoisen tekniikan tasolle. Ympäristölupavirasto katsoo, että edellä kerrotun perusteella ja kun otetaan huomioon Alkkian suon ja sen ympäristön tila ja käyttö, turvetuotannosta tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maan tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä kohtuutonta rasiutusta naapuritiloilla.

Lupamääräysten perustelut

Vesistöön joutuvien päästöjen rajoittamiseksi määrätään käytettäväksi tässä tapauksessa parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja käytäntöä, minkä vuoksi on tarpeen määräykset 1), 2), 3) 4) ja 5). Pölypäästöjen ja pölyhaittojen vähentämiseksi on toimenpidevelvoitteita lupamääräyksessä 7) ja melun osalta lupamääräys 8). Määräykset 9) ja 10) ovat tarpeen jätteiden vähentämiseksi sekä roskaantumisen ja öljyvahinkojen estämiseksi.

Määräykset 11), 13) ja 14) ja 15) ovat tarpeen toiminnan ympäristövaikutusten tarkkailemiseksi tai valvonnallisista syistä. Päästötarkkailun ohjelmaa on täydennetty siten, että vedenkäsittelyrakenteiden teho ja päästöt vesiin voidaan todeta vedenkäsittelyrakenteiden valmistuttua jo ennen luvan tarkistusta. Tuotantoalueen lähistöllä on asutusta, jonka vuoksi pöly- ja meluvaikutusten tarkkailu on tarpeen.

Tulipalovaaraan ja onnettomuusriskeihin varautumista koskevat vaatimukset sisältyvät lupamääräyksiin 12) ja 19). Lupamääräys 16) on tarpeen laskuojien kunnan turvaamiseksi ja lupamääräys 17) on tarpeen kalataloudelle aiheutuvien haittojen estämiseksi ja lupamääräys 18) aiheutuvien vahinkojen poistamiseksi.

Vakuus

Vakuuden suuruus on arvioitu riittäväksi mahdollisten korvausten maksamiseksi.

VASTAUS LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN

Ympäristölupavirasto hylkää luvan epäämistä koskevat vaatimukset edellä luparatkaisun perusteluosassa mainituilla perusteilla.

Ympäristölupavirasto toteaa, että Mustajärveen ei johdeta Alkkian turvetuotantoalueen kuivatusvesiä, mutta järveen voi ajoittain kulkeutua pölyä, jonka määrä kuitenkin on pieni. Nykyisessä tilanteessa pölyn määrä ei sanottavasti vaikuta Mustajärven tilaan. Ympäristölupavirasto ottaa vesienkäsittelyrakenteita ja niiden tehostamista koskevat vaatimukset huomioon lupamääräyksestä 2) sekä vaatimukset pölyhaittojen rajoittamisesta ja pölyn leviämistä koskevan selvityksen tekemisestä lupamääräyksistä 7) ja 15) ilmenevällä tavalla. Ympäristölupavirasto hylkää vaatimukset Mustajärveen kulkeutuneen pölyn määrän selvittämisestä ja pohja-alueen tutkimisesta tarpeettomana. Ympäristölupavirasto ottaa vaatimukset meluhaittojen rajoittamisesta huomioon lupamääräyksessä 8).

Ympäristölupavirasto ottaa esitetyt tarkkailuvaatimukset huomioon lupamääräyksistä 13) ja 14) ilmenevällä tavalla. Ympäristölupavirasto ottaa **työvoima- ja elinkeinokeskusten** kalatalousmaksua koskevat vaatimukset huomioon lupamääräyksestä 17) ilmenevällä tavalla. Tuotantoalueelta johdettavista vesistä aiheutuu haittaa kalastolle ja kalastukselle, joten on tarpeen asettaa luvansaajalle kalatalousmaksu. Ympäristölupavirasto katsoo tarkoituksenmukaiseksi määrätä kalatalousveloitteen sijasta kalatalousmaksu. Ympäristölupavirasto toteaa, että työvoima- ja elinkeinokeskuksella ei ole puhevaltaa esittää yksityiseen etuun kohdistuvia korvausvaatimuksia ja että yleiseen etuun kohdistuvia vahinkoja ei voida korvata rahallisesti. Vahinkojen selvittämisvaatimukset on otettu huomioon käsittelyratkaisusta ilmenevällä tavalla.

Ympäristölupavirasto ottaa huomioon vaatimukset luvan saajan velvoittamisesta osallistumaan turvetuotantoalueen alapuolisten vesistöjen kunnostamiseen lupamääräyksestä 18) ilmenevällä tavalla.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Päätöksen voimassaolo

Tämä lupa on voimassa toistaiseksi.

Tarvittaessa ympäristölupavirasto voi ympäristönsuojelulain 58 ja 59 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa lupaa tai valvontaviranomaisen aloitteesta peruuttaa luvan.

Lupamääräysten tarkistaminen

Luvan saajan on viimeistään 30.11.2013 jätettävä ympäristölupavirastolle hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi. Mikäli hakemusta ei tehdä määräajassa, ympäristölupavirasto voi määrätä luvan raukeamaan.

Hakemukseen on liitettävä selvitys tuotannon aiheuttamasta melusta ja pölystä, vesienkäsittelyn tehokkuudesta, vesiin joutuvien päästöjen määrästä sekä kuivatusvesien johtamisen vaikutuksista purkuvesistöön, sen kalastoon ja käyttöön. Lisäksi on toimitettava arvio aiheutuneista ennalta arvaamattomista vahingoista ja haitoista. Hakemukseen on myös liitettävä selvitys tuotannosta poistuneiden alueiden tilasta sekä ehdotus ja kustannusarvio toimenpiteistä turvetuotannon ympäristönsuojelun tehostamiseksi sekä vahinkojen ja haittojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi.

Toiminnan lopettaminen

Luvan saajan on esitettävä viimeistään vuotta ennen turvetuotannon lopettamista Pirkanmaan, Lounais-Suomen ja Länsi-Suomen ympäristökeskuksille suunnitelma alueen kunnostamisesta, ympäristönsuojelutoimista ja tarkkailusta turpeen noston loputtua.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on ympäristönsuojelulain 56 §:n mukaisesti noudatettava asetusta.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Ympäristölupavirasto hylkää Vapo Oy:n hakemuksen luvan saamisesta toiminnan aloittamiseen laajennusalueella muutoksenhausta huolimatta.

Olemassa olevaa toimintaa saadaan jatkaa ennen tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä.

Perustelut

Hakija ei ole esittänyt perusteltua syytä toiminnan aloittamiselle ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuleamista. Ympäristölupavirasto katsoo, että toiminnan aloittaminen saattaa myös tehdä muutoksenhaun hyödyttömäksi.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulain 6, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 52, 55, 56, 68, 69, 71 ja 101 §
Jätelain 4 ja 6 §
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

KÄSITTELYMAKSU 4 590 euroa

Perustelut

Asian käsittelyn vaatima työmäärä on ollut ympäristöministeriön asetuksessa ympäristölupaviraston maksullisista suoritteista olevassa taulukossa mainittua työmäärää suurempi, minkä vuoksi maksu peritään 35 % korkeampana.

Sovellettu oikeusohje

Ympäristöministeriön asetus ympäristölupaviraston maksullisista suoritteista (1416/2001)

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Valitusaika päättyy 20.1.2005

Valitusosoitus on liitteenä.

Anne Valjakka

Heikki Penttinen

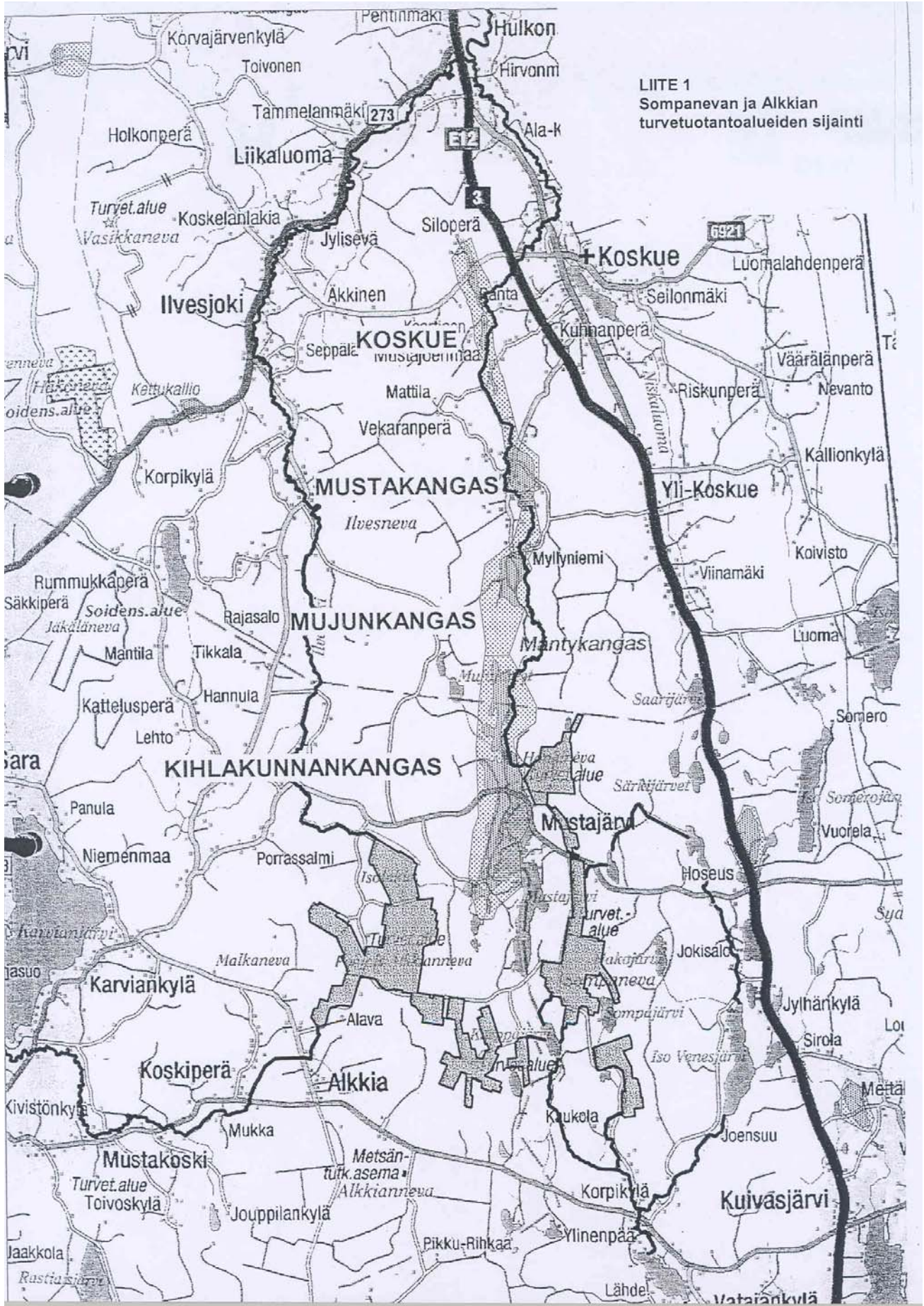
Juha Helin

Päätöksen tekemiseen ovat osallistuneet sivutoiminen ympäristöneuvos Anne Valjakka sekä ympäristöneuvokset Heikki Penttinen ja Juha Helin (tarkastava jäsen). Asian on esitellyt Anne Valjakka.

AV/sl

Liite 1	Kartta
Liite 2	Tarkkailuohjelma
Liite 3	Valitusosoitus

LIITE 1
Sompanevan ja Alkkian
turvetuotantoalueiden sijainti

LIITE 2
Tarkkailuohjelma sellaisena kuin
Länsi-Suomen ympäristölupavirasto
on sen määrännyt.

VAPO OY Energia

Suo ja vesi kiinteistöyksikkö L. Ijäs

SOMPANEVAN (PARKANO JA KARVIA) JA ALKKIAN (PARKANO JA KARVIA) TURVETUOTAN-
TOALUEIDEN KÄYTTÖ- JA PÄÄSTÖTARKKAILUOHJELMA

SISÄLTÖ

1. TUOTANTOALUEIDEN SIJAINTI
2. YLEISTÄ TARKKAILUSTA JA VALVONNASTA
3. TARKKAILUN TOTEUTUS SOMPANEVALLA JA ALKKIASSA
  - 3.1 Toiminta-ajan käyttö- ja päästötarkkailu
    - 3.1.1 Käyttötarkkailu
    - 3.1.2 Päästötarkkailu
4. RAPORTOINTI

1. TUOTANTOALUEIDEN SIJAINTI

Sompanevan ja Alkkian tuotantoalueet sijaitsevat Parkanon kaupungin ja Karvian kunnan pohjoisosissa, lähellä Jalasjärven rajaa. Sompaneva sijaitsee pääosin Parkanon kaupungin alueella kaupungin keskustajamasta pohjoiseen noin 21 km etäisyydellä (lähimmillään linnuntietä). Sompaneva muodostuu kolmesta erillisestä tuotantoalueesta, jotka ovat varsinainen Sompaneva, sekä sen eteläpuolella sijaitseva Veteläsuo ja pohjoispuolella sijaitseva Hanhineva. Alkkia sijaitsee pääosin Karvian kunnan alueella kunnan keskustajamasta koilliseen noin 13 km etäisyydellä (lähimmillään linnuntietä). Parkano kuuluu Pirkanmaan ympäristökeskuksen ja Karvia Lounais-Suomen ympäristökeskuksen alueeseen.

2. YLEISTÄ TARKKAILUSTA JA VALVONNASTA

Vapo Oy Energialla on sertifioitu (Det Norske Veritas) ISO 14001 standardin mukainen ympäristöasioiden hallintajärjestelmä (sertifikaatti nro 98-HEL-AE-057) sekä ISO 9002 standardin mukainen laatujärjestelmä (sertifikaatti nro 97-HEL-AQ-484). Järjestelmiin sisältyy tarkkailuun ja valvontaan liittyvien menettelytapojen kuvauksia sekä ohjeita ja lomakkeita.

3. TARKKAILUN TOTEUTUS SOMPANEVALLA JA ALKKIASSA

3.1 Toiminta-ajan käyttö- ja päästötarkkailu

Käyttö- ja päästötarkkailun osalta tuotantoalue esitetään liitettäväksi osaksi Vapo Oy Energia/ Länsi-Suomen yksikön yhteistarkkailuohjelmaa. Seuraavassa esitetään käyttötarkkailun ja päästötarkkailun ohjelmat.

3.1.1 Käyttötarkkailu

Käyttötarkkailun tarkoituksena on tuottaa taustatietoa kuormitustarkkailulle eli selvittää, mitä on tehty, missä ja milloin. Tuotantoalueelle määritellään vastuuhenkilö, joka pitää kirjaa (vihko tai lomake) valumavesien määrään ja laatuun vaikuttavista tekijöistä, joita ovat:

- ojitukset sekä muut kunnostustoimenpiteet
- tuotantotoiminnan ajoittuminen, tuotantomenetelmät
- vesiensuojelurakenteiden valmistuminen, kunnan seuranta, havainnot toimivuudesta sekä poikkeavat tilanteet
- laskeutusaltaiden ja lietetaskujen puhdistukset
- mittapatojen asennukset ja korjaukset
- ylimääräisten vesinäytteiden ottoajat
- sadanta (haihdunta, lämpötila ja tuuli) työmaakohtaisesti
- muut tuotantoalueen kuormitukseen vaikuttavat tekijät
- havainnot alapuoliseen vesistöön kohdistuvasta muusta kuormituksesta

Tarkkailujakson aikana käyttötarkkailutiedot ovat vastuuhenkilön hallussa tai pysyvästi työmaalla siten, että ne tarvittaessa ovat mm. ympäristöviranomaisten, tarkkailua suorittavan konsultin ja muiden asianosaisten nähtävissä. Vastuuhenkilö ja heidän yhteystietonsa päivitetään vuosittain.

Yhteenvedo käyttöpäiväkirjatiedoista toimitetaan vuosittain joulukuun loppuun mennessä tarkkailua suorittavalle konsultille ja erikseen sovittaessa myös alueellisille ympäristökeskuksille.

3.1.2 Päästötarkkailu

Päästötarkkailupisteet ovat ympärivuotisesti toimivat tarkkailupisteet Sompanevalla ja Alkkialla. Päästötarkkailupiste on Sompanevalla nykyinen ja Alkkialla tuotantokentän pohjoispään uuden kasvillisuuskentän alapuolinen purku-uoma. Lisäksi vuosina 2006, 2007, 2011 ja 2012 tehdään täydentävää päästötarkkailua, jolloin mitataan touko-, kesä-, elo-, syys-lokakuussa sekä joulutammikuussa muidenkin purkusuuntien veden laatua ja määrää. Kertanäytteet otetaan tehotarkkailuaseman näytteenoton yhteydessä. Näytteenotolla varmistetaan päästötarkkailun oikeellisuutta ja päästömäärien laskentaa eri purkusuuntiin.

Päästötarkkailun näytteet otetaan vesienkäsittelyrakenteiden ylä- ja alapuolelta. Näytteenottopisteet valitaan alueellisen ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

Ympärivuotisen päästömittauspisteen näytteenotto tapahtuu seuraavasti:

Perusnäytteenotto

Veden laadun perusnäytteenotto tehdään talvikaudella (1.12. - 31.3.) kertonäytteinä kerran kuussa ja muulloin (1.4. - 30.11.) kertonäytteinä kahden viikon välein. Näytteenottopäivinä konsultti tarkistaa mittapadon toimintakunnon ja vertaa virtaamamittarin lukeman mitta-asteikon antamaan virtaama-arvoon. Mittapadon toimintakunnon puutteista, joita konsultti ei itse pysty korjaamaan, ja poikkeavista veden laatuhavainnoista konsultin tulee välittömästi ilmoittaa käyttötarkkailun vastuuhenkilölle.

Kevättulvakauden, talvitulvan sekä rankkasadejaksojen näytteenotto

Perusnäytteiden lisäksi konsultti (tai vaihtoehtoisesti toiminnanharjoittaja) ottaa kevättulvakaudella, mahdollisten talvitulvien aikaan ja kesällä rankkasateiden aikaisissa ylivirtaamatilanteissa lisänäytteitä, jotka kuvaavat lumien sulamisesta ja/tai runsaasta sateesta johtuvaa veden laadun ja kuormituksen muuttumista.

Kevättulvaseuranta kestää kuukauden. Tulvatarkkailujakso on pääsääntöisesti 15.4. - 15.5. välinen aika ja tuolloin kertonäytteet otetaan kerran viikossa. Mikäli tulvajakso ajoittuu muulle ajanjaksolla maantieteellisten ja ilmastollisten olosuhteiden takia, otetaan tämä huomioon tarkkailujakson ajoittamisessa.

Rankkasade- ja talvitulvanäytteitä pyritään ottamaan mahdollisuuksien mukaan, mikäli kyseisiä tilanteita tarkkailuvuonna esiintyy. Tavoitteena on saada kultakin asemalta kaksi rankkasateen ja yksi talvitulvan aiheuttama lisänäyte vuosittain. Näyte pyritään ottamaan tulvasta tai rankkasateesta aiheutuneen ylivirtaaman ollessa huipussaan.

Analyysit

Säännöllisesti otettavat perusnäytteet analysoidaan seuraavasti: laaja analyysivalikoima tehdään talvikaudella joka toisella ja kesällä joka kolmannella näytteenottokerralla. Muulloin tehdään suppean analyysivalikoiman mukaiset määritykset.

Rankkasade- ja tulvanäytteistä tehdään aina laajan analyysivalikoiman mukaiset määritykset.

Laaja analyysivalikoima

- Kiintoaine
- COD Mn
- Kokonaisfosfori
- Kokonaistyyppi
- Sähkönjohtavuus
- Ammoniumtyppi
- Fosfaattifosfori (suod.)
- Rauta
- pH

Suppea analyysivalikoima

- Kiintoaine
- COD Mn
- Kokonaisfosfori
- Kokonaistyyppi
- Sähkönjohtavuus
- pH

Hekikutushäviö tehdään aina, kun kiintoainepitoisuus ylittää 20 mg/l.

4. RAPORTOINTI

4.1 Päästötarkkailun laskenta ja raportointi

Päästötarkkailun raportointi tehdään osana yhteistarkkailuohjelmaa.

Taustakuormituksen laskenta

Turvetuotannosta aiheutuvan lisäkuormituksen (nettokuormituksen) laskennassa käytetään luonnontilaisen suon pitoisuuksina kokonaisfosforilla 20 µg/l, kokonaistypellä 500 mg/l ja kiintoaineella 2 mg/l. Mikäli tarkkailusuolta tai sen läheisyydestä on mitattua ja soveltamiskelpoista taustatietoa kuormituksesta tai veden laadusta (ilman turvetuotannon vaikutusta), tietoja voidaan käyttää tuotantoalueen nettokuormituksen laskennassa.

Päästömäärien laskenta

Päästötarkkailusta laaditaan vuosiraportti, jossa esitetään tarkkailuvuoden suokohtainen kokonaispäästö. Päästömäärät lasketaan suon oman aseman ominaispäästötietojen perusteella.

Vuosiraportti toimitetaan Vapo Oy:lle, alueelliselle ympäristökeskukselle, tuotantoalueen kunnan ympäristölautakunnalle sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousviranomaiselle.

Vuotuisen kuormitusraportin tulee olla valmis vuosittain helmikuun loppuun mennessä.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Valituskirjelmä on toimitettava liitteineen Länsi-Suomen ympäristölupavirastoon.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antamispäivästä sitä määräaikaan lukematta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valitusoikeus Valituksia päätöksen johdosta voivat esittää ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, alueelliset ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- ympäristölupaviraston päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@om.fi)
- miltä kohdin ympäristölupaviraston päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia ympäristölupaviraston päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- jäljennös valituskirjelmästä (jos valituskirjelmä toimitetaan postitse)

Valituksen toimittaminen ympäristölupavirastoon

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava kaksin kappalein Länsi-Suomen ympäristölupaviraston kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä **määräajan viimeisenä päivänä** ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Länsi-Suomen ympäristölupaviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Panimokatu 1, 00580 Helsinki
postiosoite:	PL 115, 00231 Helsinki
puhelin:	vaihde (09) 173 461
telekopio:	(09) 726 0233
sähköposti:	kirjaamo.lsy@ymparisto.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 80 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.